

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ
KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

Plzeň 2021

Tomáš Houra

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ
KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

Tomáš Houra
Studijní program: Právo a právní věda
Studijní obor: Právo
Vedoucí práce: doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.
Katedra trestního práva
Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni
Plzeň, 2021

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni dne

.....
vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Zde bych chtěl především poděkovat svému vedoucímu diplomové práce doc. JUDr. Janu Chmelíkovi, Ph.D. za jeho připomínky, rady a konzultace při vedení této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	7
2	Vymezení pojmů prostituce a pornografie	8
2.1	Prostituce	10
2.2	Pornografie	11
3	Dějiny prostituce	15
3.1	Starověk	15
3.2	Středověk	15
3.3	Novověk	16
4	Formy prostituce a pornografie	18
4.1	Formy prostituce	18
4.1.1	Privátní prostituce	18
4.1.2	Hotelová prostituce	19
4.1.3	Bytová prostituce	20
4.1.4	Barová prostituce	20
4.1.5	Pouliční a silniční prostituce	21
4.2	Formy pornografie	22
4.2.1	Tvrdá pornografie	22
4.2.2	Dětská pornografie	23
5	Přístupy k prostituci a pornografii	24
5.1	Přístup represivní	24
5.2	Přístup reglementační	24
5.3	Přístup aboliční	24
6	Formy protiprávních jednání s prostitucí a pornografií související	25
6.1	Trestní aspekty prostituce	25
6.1.1	Kuplířství	25
6.1.2	Obchodování s lidmi	28
6.1.3	Ostatní trestné činy s prostitucí související	29
6.2	Trestní aspekty pornografie	30
6.2.1	Šíření pornografie	31
6.2.2	Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií	31
6.2.3	Zneužití dítěte k výrobě pornografie	32
7	Prostituce a její sociální a kriminogenní aspekty	33
7.1	Sociální a kriminogenní aspekty	33
8	Současná právní úprava prostituce v ČR	35
8.1	Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí	35
8.2	Vládní návrh zákona z roku 2005	37
8.3	Návrh zákona o regulaci prostituce 2010	38

8.4	Návrh zákona o regulaci prostituce 2013	40
8.5	Diskuse o regulaci prostituce.....	41
8.6	Návrh možného řešení	44
9	Náhled do právní úpravy ve vybraných zemích	48
9.1	Německo	48
9.2	Nizozemsko	49
9.3	Švédské království	51
9.4	Čína.....	53
10	Prostituce a mezinárodně právní úprava	56
10.1	Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.....	56
10.2	Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen	57
10.3	Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.....	57
10.4	Úmluva o právech dítěte	58
11	Prevence	59
11.1	Primární prevence	59
11.2	Sekundární prevence	60
11.3	Terciární prevence.....	60
11.4	Působnost v oblasti prevence	60
11.4.1.	Ministerstvo vnitra a policie ČR.....	61
11.4.2.	Rozkoš bez rizika.....	62
11.4.3.	Ostatní organizace	63
12	Závěr.....	64
13	Cizojazyčné resumé.....	66
14	Citovaná literatura	68
14.1	<i>Literatura</i>	68
14.2	<i>Internetové zdroje</i>	69
14.3	<i>Legislativní zdroje</i>	72

1 Úvod

Jako téma diplomové práce jsem si zvolil prostituci a pornografii z pohledu trestního práva. Mravnostní kriminalita, jejíž součástí je i prostituce a pornografie, tvoří pouze malou část z celkové kriminality. Navzdory tomuto faktu se jedná o jednu z nejdiskutovanějších právních oblastí.

Právě názorové střety a různé pohledy na problematiku prostituce a pornografie a aktuálnost tématu, jelikož v současné době začíná být zákon o regulaci prostituce v politickém prostředí opět zmiňován, mě motivovaly ke zpracování této právní oblasti. Jako další důvod mohu uvést celosvětovou snahu o vytvoření vhodného právního rámce, který by problematiku prostituce a pornografie pomohl vyřešit.

Definovaným cílem diplomové práce je charakterizovat prostituci, pornografii a jednotlivé přístupy k těmto institutům a poskytnout čtenáři odpověď na výzkumnou otázku: “Měla by být prostituce ignorována, zakázána anebo naopak legalizována a určitým způsobem regulována?”

V diplomové práci se zaměřím na vymezení pojmů a forem prostituce a pornografie a k prvnímu uvedenému poskytnu stručný historický vývoj. Dále se budu věnovat přístupům, které mohou jednotlivé státy uplatňovat, a jednotlivým trestným činům, které s touto problematikou úzce souvisí.

Jádrem práce bude analýza dosavadních snah o právní regulaci a panující situace kolem prostituce na území České republiky, v souvislosti, se kterou nabídnu i svůj pohled na regulaci prostituce.

Mezi dílčí cíle bude patřit rozbor právní úpravy ve vybraných zemích, mezinárodněprávní úpravy nebo představení jednotlivých instituce, které se ve svých činnostech prostituce věnují.

Při zpracování budu vycházet z mnoha zdrojů, avšak za nejčastěji užívané lze označit publikace *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita* od Jana Chmelíka a *Podnikání, právo, sex a erotika* od Jiřího Teryngela.

2 Vymezení pojmů prostituce a pornografie

Mravnostní kriminalita je samostatným odvětvím kriminality, přičemž činy v tomto odvětví jsou charakteristické svým rozporem s řadou norem. Jedná se zejména o normy právní, morální a ve značné míře i normy náboženské. Pachatelé se ve většině případů dopouštějí zásahů do osobní svobody a lidské důstojnosti, tedy do institutů, které jsou upraveny lidskoprávními kodexy. Při hledání definice mravnostní kriminality mě nejvíce zaujala Chmelíkova, podle které lze mravnostní kriminalitu chápat jako “skupinu trestných činů, jejichž typickým obsahem je protiprávní zasahování do sféry svobodného rozhodování o pohlavním styku, mravního a tělesného vývoje.”¹

Jelikož se jedná o vysoce aktuální a zajímavé téma, je vhodné se v souvislosti s touto problematikou okrajově věnovat i skandálu kolem sexuálního obtěžování duchovními. Skandál naplno vypukl v posledních letech, kdy se začali bouřit i členové církve, kteří nechtěli, aby se tyto letité problémy ignorovaly, popřípadě dokonce “zametaly pod koberec”. Například předseda německé biskupské konference Reinhard Marx ve svém projevu ve Vatikánu uvedl, že “*svazky, které mohly zdokumentovat ty hrůzné činy a pojmenovat viníky, byly zničeny, nebo dokonce nebyly ani vytvořeny.*”²

Následkem těchto událostí byla zásadní změna náhledu církve na tuto problematiku. Papež František ve své homilii na Vatikánském summitu o ochraně nezletilých apeloval, aby církve začala společně pracovat na vymýcení zla zneužívání dětí, čímž mimo jiné přiznal, že i v rámci církve k těmto útokům dochází. Svatý otec prohlásil: “*Musíme zvážit všechny hodnoty, které jsou ve hře a najít mezi nimi správnou rovnováhu a poskytnout jednotné směrnice pro celou církev. Je třeba se vyhnout dvěma extrémům – hledáním spravedlnosti za každou cenu, kterou vyvolává vina za minulé chyby a tlak médií a na straně druhé je*

¹CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396 s.15-16

²Německý kardinál: Církev ničila záznamy o sexuálním zneužívání nebo je vůbec nezakládala | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/zneuzivani-deti-cirkev-zaznamy_1902231248_pj

třeba se vyhnout také tomu, že se budeme ze všech sil bránit a nedokážeme reflektovat příčiny a následky těchto závažných zločinů.”³

Tento problém, který byl předmětem diskusí zástupců církve z celého světa, se nevyhýbá ani České republice. O jak rozšířený fenomén se jednalo nám nastínil Stanislav Příbyl, generální sekretář České biskupské konference, *“V současné době evidujeme deset případů, kdy byli kněží odsouzeni za sexuální delikty. Nejedná se pouze o případy zneužití nezletilých, ale obecně o sexuální delikty.*”⁴

Toto velice zajímavé téma by zajisté vydalo minimálně na samostatnou kapitolu, ale nyní bych se rád vrátil k samotným trestným činům proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Tyto trestné činy jsou upraveny v třetí hlavě zvláštní části zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen trestní zákoník). V souvislosti s touto problematikou mluvíme o trestných činech ohrožujících svobodu rozhodování v oblasti pohlavního života (znásilnění a sexuální nátlak), ohrožujících zdravý mravní a tělesný vývoj dětí (pohlavní zneužití, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie a navazování nedovolených kontaktů s dítětem) a ohrožujících některé mravní zásady (soulož mezi příbuznými, kuplířství, šíření pornografie a účast na pornografickém představení). Dále se může jednat o trestný čin obchodování s lidmi za účelem jejich sexuálního zneužívání nebo výroby pornografie, který nalezneme ve druhé hlavě trestního zákoníku mezi trestnými činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství.⁵

³Papež František: Církev musí chránit děti a vymýtit zneužívání - Církev.cz . Církev.cz [online]. Copyright © 2021 Česká biskupská konference [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/190224papez-frantisek-chranit-deti-vymytit-zneuzivani>

⁴Sexuální násilí na dětech se nevyhýbá ani českým církvím | Plus. Český rozhlas Plus [online]. Copyright © 1997 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/sexualni-nasili-na-detech-se-nevyhyba-ani-ceskym-cirkvim-7769250>

⁵Sexuální a mravnostní trestné činy - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2020 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>

Výše uvedené trestné činy souvisejí z velké části s prostitucí a pornografií, a právě vymezení těchto dvou pojmů, pro tuto práci zásadních, jsou věnovány následující řádky této kapitoly.

2.1 Prostituce

Slovo prostituce se v českém jazyce objevuje relativně krátkou dobu, konkrétně od 2. poloviny 19. století, kdy bylo přejato z francouzštiny. Vzniklo spojením latinských slov pro a statuere, která lze přeložit jako nabízet se či poddávati se. Do 2. poloviny 19. století se pro osoby vykonávající tuto činnost vystřídal řada dalších označení, přičemž se jednalo zejména o označení jako nevěstka, frejířka, ale i jiná.

Pro vymezení pojmu prostituce musíme nahlédnout do celé řady publikací, jelikož na našem území je k dispozici mnoho zdrojů charakterizujících tento jev, ovšem žádná obecně uznávaná definice. Pro vytvoření komplexního názoru jsem čerpal z několika zdrojů, například již zmiňovaný Chmelík ji popisuje ve své publikaci následovně: *“prostituce je specifický druh podnikání (obchodu), jehož prostředkem je poskytování sexuálních služeb jiným osobám za úplatu. Jedná se o jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. Nemusí jít pouze o klasickou soulož, ale o dotýkání se těla jakékoliv části těla jiného, sebeukájení, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplata nemusí mít pouze finanční podobu, ale může mít i jinou formu, např. Získání určité výhody, poskytnutí protislužby, protekce.”*⁶

Prostituci se v roce 1994 pokoušel definovat také Krajský soud v Českých Budějovicích v jednom ze svých usnesení jako pohlavní styk s jinými osobami za úplatu, přičemž “pohlavním stykem” se podle tohoto usnesení rozumí jakýkoliv způsob ukájení pohlavního údu na těle jiné osoby. Krajský soud v Českých Budějovicích je toho názoru, že se nemusí jednat pouze o soulož, kterou popisuje jako přímý styk pohlavních orgánů, ale může jít též o dotyky na jakékoliv části těla, onanii či vzájemnou onanii.⁷

⁶CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 17

⁷Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, č.j. 4 To 518/1994

Podle vládního návrhu zákona o regulaci prostituce z roku 2005 se prostitucí rozumí *“úplatné poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb, pokud přitom dochází k přímému fyzickému kontaktu mezi osobou, která tyto služby poskytuje, a osobou, která jich využívá”*.⁸

V roce 2014 byl zastupitelstvem hlavního města Prahy předložen Parlamentu České republiky návrh na vydání zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce) a pojem prostituce v něm vymezuje následovně: *“Provozováním prostituce se pro účely tohoto zákona rozumí dobrovolné poskytování sexuálních služeb včetně jejich nabízení za úplatu fyzickou osobou směřujících k uspokojování sexuálních potřeb, pokud splňuje znaky podnikání, podle jiného právního předpisu.”*⁹

2.2 Pornografie

Označení pornografie, které vzniklo z řeckého slova pornographos (lze přeložit jako “nemravný”), prošlo zajímavým vývojem. Zpočátku mělo význam jako “píšíci o nevěstkách”, postupem času bylo toto označení charakteristické pro klasické umění ztvárňující erotické náměty a kolem roku 1880 se začalo používat k označení erotického umění ve všech podobách.¹⁰

Podobná situace jako v případě prostituce panuje i kolem pojmu pornografie, pro kterou také není k nalezení jednotná definice, a proto je potřeba k vymezení pojmu čerpat informace z několika různých zdrojů. Opětovně je možné použít publikaci od Chmelíka, ve které pornografii popisuje jako *“jakýkoliv předmět, zobrazení pohlavních orgánů, pohlavního nebo sexuálního styku, které veřejně, způsobem hrubě urážejícím a zasahujícím do dobrých mravů a obvykle*

⁸Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005, § 1

⁹Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2014, § 2

¹⁰HOLUB, Josef a Stanislav LYER. Stručný etymologický slovník jazyka českého se zvláštním zřetelem k slovům kulturním a cizím. 3. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. Odborné slovníky (Státní pedagogické nakladatelství).

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

vyvolávajícím pocit studu a ošklivosti, zvláště intenzivním a vtíravým způsobem ovlivňuje a podněcuje sexuální pud."¹¹

Právníkový slovník od kolektivu autorů v čele s Hendrychem popisuje pornografii následujícím způsobem: *"Pornografie může mít podobu díla písemného, fotografického, filmového, počítačového, elektronického nebo jiného (např. plastický model, soška). Pornografii lze charakterizovat tím, že vtíravým způsobem podněcuje sexuální pud, překračuje podle převládajících názorů ve společnosti uznávané hranice sexuální slušnosti, uráží neakceptovatelným způsobem cit pro sexuální slušnost. Test pornografické povahy díla spočívá tedy na posouzení, jednak zdali celkový dojem díla způsobuje morální pohoršení osobě s běžným citěním, jednak zdali podněcuje sexuální pud. Samo zobrazení nahého lidského těla v přiměřené situaci (při koupání, pro účely reklamy) není pornografickým dílem, i když by mohlo vzbuzovat sexuální vzrušení."*¹²

Popis, co lze považovat za pornografické dílo, nám nabídl v roce 2012 ve svém usnesení také Nejvyšší soud v následujícím znění: *"Co lze považovat za pornografické dílo není zákonem vymezeno. Právní teorie, jakož i judikatura soudů za takové pokládá dílo, které zvláště intenzivním a vtíravým způsobem zasahuje a podněcuje sexuální pud, překračuje podle převládajících názorů ve společnosti uznávané hranice sexuální slušnosti, uráží neakceptovatelným způsobem cit pro sexuální slušnost, vyvolává pocit studu."*¹³

Jak bylo uvedeno v předchozích řádcích této kapitoly, není v současné době k nalezení obecně uznávaná definice, která by pojem pornografie popisovala. S tím souvisí aktuální problematika, která spočívá v nejrůznějších názorech na to, zda lze pornografii řadit mezi umělecká díla. Názory se různí zejména z důvodu neexistence obecně uznávané definice a skutečnosti, že je zcela subjektivní, zda konkrétní jedinec považuje ono pornografické dílo za umění či nikoliv.

¹¹CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s.17

¹²HENDRYCH, Dušan. Právníkový slovník. 3., podstatně rozš. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy odborné slovníky. ISBN 978-80-7400-059-1.

¹³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 8 Tdo 1002/2012

Ačkoliv tyto změny nelze chápat pouze z historického, ale i z náboženského, geografického nebo sociálního pohledu, lze s jistou dávkou nadsázky konstatovat, že vnímání projekce nahého lidského těla může dané společnosti nastavovat zrcadlo. V průběhu času a historických a společenských změn se v souvislosti s vývojem chápání postojů a potřeb členů společnosti pohled na hranici mezi erotickým uměním a pornografií měnil. Uspokojování životních potřeb, měnících se v průběhu života každého jedince, je základním principem systému lidských hodnot. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že si jedinec v každé chvíli svého života reviduje své hodnoty a vytváří svou vlastní morálku.¹⁴

V umělecké, ale i neumělecké rovině nám může vnímání nahého lidského těla napomoci v charakterizování subjektivních hodnot každého jedince. Dle uznávaného sexuologa a autora publikací s touto problematikou Radima Uzla je zobrazování nahého lidského těla stejně přirozené jako zobrazování lidského obličej, nicméně se stále setkáváme s celou řadou předsudků.¹⁵

Problém subjektivity v případě hodnocení, zda můžeme pornografii řadit mezi umělecká díla již byl nastíněn. V následujících řádcích bych se proto rád věnoval vymezení hranice, pokud vůbec nějaká existuje, která by nám pomohla odlišit, v jakém případě se jedná o pornografii a co lze případně řadit mezi umělecká díla. A zda je případně možné diskutované dílo zařadit do obou kategorií. Například Jerrold Levinson a Christy Mag Uidhir erotické umění a pornografii rozlišují zásadním způsobem a připomínají, že v tomtéž kontextu nemůže nic být erotickým uměním i pornografií. Erotické umění je založeno na formě/prostředku/médiu/způsobu a pokud má nějaký účel, je stylově specifikován. Naopak v případě pornografie je v zásadě vyloučena pozornost k formě/prostředku/médiu/způsobu, pokud má tedy pornografie za účel vyvolat sexuální vzrušení, není tento účel stylově specifikován. Dále je důležité se věnovat skutečnosti, že ačkoliv nic není současně uměním a pornografií, existuje

¹⁴UZEL, Radim. Pornografie, aneb, Provokující nahota. V Praze: Ikar, 2004. ISBN 80-249-0351-2 s. 41

¹⁵UZEL, Radim. Pornografie, aneb, Provokující nahota. V Praze: Ikar, 2004. ISBN 80-249-0351-2 s. 59, 60

pojmem pornografické umění. Pro odstranění tohoto paradoxu je třeba si říct, že na výraz “pornografické” můžeme nahlížet ve slabém a silném smyslu. V případě silného smyslu je pornografickým uměním něco, co je jak uměním, tak pornografií a v případě slabého smyslu se jedná o umění, které má pornografický charakter. Vzhledem ke značné produkci pornoprůmyslu a jeho různým omezením však představují díla, která lze označit za pornografii a umění zároveň, pouze nepatrnou část oblasti pornografie.¹⁶

Předešlé řádky této práce naznačily, že by pornografie za určitých okolností uměním být mohla, ovšem vymezení je dosti vágní. Se stanovením hranice, co lze považovat za umění a co za pornografii, se pojí řada různých úhlů pohledu. Může se jednat například o názor, že tvrdá forma pornografie bývá označována stále jako pornografie, zatímco lehká forma již bývá spojována s uměním. Dále lze zmínit, jak se pornografie posuzovala v různých dobách různými způsoby. Tvorba, která byla dříve označována jako pornografie, je v současné době prezentována jako umělecké, případně erotické dílo.

Z mého subjektivního pohledu si pod pojmem pornografie představuji dílo, které je svým charakterem primárně určeno k podnícení sexuálního pudu konzumenta. Naopak u ostatních pojmů, které jsou s uměním více spjaty než pojem pornografie, jsem toho názoru, že primárním cílem není podnícení sexuálního pudu, nýbrž vzbuzení jiných pocitů (uměleckých, estetických atd.)

Pornografie si prošla určitým vývojem a v dnešní době je považována za běžnou součást života, ale ačkoliv odborné či populárně-naučné publikace nabízejí konzumentovi obsahu různé podoby a aspekty hodnocení pornografie, není její konečná, obecně uznávaná definice vymezena a rozlišení mezi uměleckým dílem a pornografií je tedy ponecháno na subjektivním pohledu každého jedince.

¹⁶Umění a porno | | A2 – neklid na kulturní frontě. A2 – neklid na kulturní frontě [online]. Copyright © 2005 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2015/21/umeni-a-porno>

3 Dějiny prostituce

Prostituce bývá často označována jako nejstarší řemeslo světa, jelikož etologové zjistili, že prostituci podobné chování lze vypožorovat již u některých primátů. Jako příklad je uváděna situace, kdy opice přehající se soustem nastaví dotírajícímu a nenažranému samci své genitálie, aby si zajistila dostatečný klid a mohla konzumovat již zmiňované sousto.¹⁷

Prostituce, charakterizovaná také jako obchod s lidskou smyslností, existovala ve všech dobách a prolínala se všemi národy, proto bych v této kapitole rád poskytl čtenáři stručný nástin vývoje prostituce a popis, jakým způsobem bylo k této problematice v různých historických etapách přistupováno.

3.1 Starověk

Pokud se zaměříme na období starověku (3500 př.n.l. - 6./7. stol. n.l.), dozvíme se, že zejména v Aténách mívaly lehké ženy důležité role. Jako velice zajímavé se jeví, že ve zlatém věku řecké kultury byly lehké ženy používány jako léčebný prostředek proti homosexualitě, přičemž známému zákonodárci a filosofovi Solonovi je dokonce připisováno vytvoření státního nevěstince s regulovanými cenami.

V antickém Římě byla situace podobná, prostituce byla legální a z finančních důvodů zákonem regulována. Nejdříve byla zavedena daň pro všechny prostitutky, která spočívala v odvodu z platby každého obslouženého zákazníka a mířila do státní kasy. Později státní příjmy tohoto typu přestaly být považovány za morální a začaly sloužit jako prostředky k realizaci veřejných staveb.

3.2 Středověk

Ačkoliv je duchovní život středověkého člověka symbolem přechodu od pohanských zvyků ke křesťanství, které je založené na pohlavní cudnosti, našla si prostituce své místo i v této z duchovního hlediska přelomové době. Styk s prostitutkami byl přáním měšťanů, řemeslníků, ale dokonce i duchovních. I ve

¹⁷CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s.55

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

středověku (6. - 15./16. stol. př. n. l.) tudíž docházelo ke vzniku tzv. ženských domů, ve kterých pod dozorem pracovaly nevolnické ženy a dívky.

V tomto historickém období se organizace činnosti spočívající ve styku s lehkými ženami dále vyvíjela, což spočívalo nejdříve např. v zřizování tzv. zábavních domů pro vojáky, cestující, či zámožné měšťany, později ve vnějším označování prostitutek, vytlačováním lehkých žen do určitých čtvrtí a zřizováním tzv. uliček lásky. Z důvodu ochrany zákazníků, ale i samotných prostitutek, probíhaly v uličkách lásky pravidelné lékařské prohlídky.¹⁸

At' se již jedná o vytlačení prostitutek do určitých čtvrtí či o zřizování uliček lásky, s odstupem času můžeme tyto aktivity označit jako nadčasové, jelikož i v dnešní době by se podobnými patřeními mohla inspirovat řada měst stále se potýkajících s problémy souvisejícími s prostitucí.

3.3 Novověk

V období novověku (15./16. století – současnost) byla prostituce značně ovlivněna epidemií syfilidy, která propukla koncem 15. století v Neapoli. Několik zdrojů uvádí, že tuto pohlavní nemoc údajně na území Itálie zavlekli vracející se námořníci a jelikož patřila Itálie společně s jinými středomořskými státy mezi státy s nejvíce “uvolněnými mravy”, epidemie mohla vypuknout. Tato epidemie spočívající v přenosu pohlavních nemocí s sebou přinesla vlnu kritiky veřejných domů. Následovala tedy řada více či méně úspěšných nařízeních omezujících prostituci, např. za vlády Marie Terezie (1717–1780) bylo provozování prostitutek trestáno stříháním vlasů, nucenými pracemi a ve výjimečných případech i popravou.

V pozdější fázi období novověku začaly na základě poptávky kapitalistů vznikat nevěstince s větším množstvím dívek a pevně stanovenou cenou.

Mimo období světových válek se ve 20. století situace kolem prostitutek uklidňovala, jelikož docházelo k “uvolnění mravů”. Činnost lehkých dívek se

¹⁸CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 57-58

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

přesouvala z ulic do klubů a zároveň se objevil nový typ prostituce, tzv. “call girls”, neboli prostitutky na zavolání.¹⁹

¹⁹Dějiny prostituce II. - SEXUS.cz. SEXUS.cz - Informace o lidské sexualitě [online]. Copyright © 2000 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <http://www.sexus.cz/dejiny-prostituce-ii>

4 Formy prostituce a pornografie

4.1 Formy prostituce

Zajisté nalezneme celou řadu možností a způsobů, dle kterých lze prostituci dělit, avšak v souvislosti s dělením prostituce na různé formy se setkáváme zejména se dvěma kritérii. Jedná se o dělení podle subjektu poskytujícího sexuální služby za úplatu (ženská, mužská a dětská prostituce) a podle prostředí, ve kterém je prostituce vykonávána (privátní, hotelová, bytová, barová, pouliční a silniční prostituce).²⁰

Podle odhadů Rozkoše bez rizika, největší a nejspíše i nejznámější organizace zabývající se problematikou prostituce v ČR, nabízí na našem území sexuální služby přibližně 10 000 až 13 000 osob, přičemž 40 % poskytovatelů sexuálních služeb působí v erotických podnicích, 35 % ve vlastních či pronajatých bytech, 12 % na různých místech formou eskortní služby a 13 % na ulicích či v okolí silnic.²¹

Právě dělení prostituce na různé formy podle prostředí, ve kterém je poskytována, věnuji následující kapitoly. U každé této formy čtenáři nabídnu stručný popis, jakým způsobem probíhá a jaké cílové skupině je určena. Mimo výše uvedené bych rád nabídl pohled, jaký budoucí vývoj lze u jednotlivých forem předpokládat.

4.1.1 Privátní prostituce

Tato forma prostituce je specifická tím, že poskytovatelé těchto služeb mají svou vlastní početně omezenou klientelu.²²

²⁰CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 57-58

²¹ SPOLEK PRO OCHRANU ŽEN. Prostituce v Praze znovu roste. Z ulic se přesunula do bytů a klubů In: Deník.cz [online]. 2018 [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/prostituce-v-praze-znovu-roste-z-ulic-se-presunula-do-bytu-a-klubu-20180905.html

²²TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. Prostituce jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, s. 70.

Vykonávají ji zejména ženy a muži na úrovni, v mnoha případech se jedná o vysokoškolsky vzdělané jedince ovládající jeden či více cizích jazyků. Jsou schopni reprezentovat klienta téměř v jakýchkoliv situacích, ať již způsobem oblékání, vystupováním či již zmíněnou jazykovou vybaveností.

Privátní prostituce je prováděna v luxusních hotelích či bytech, ale existují i situace, kdy se prostitutky či prostitutky účastní jako společníci různých kulturních a společenských akcích, pracovních schůzek, nebo i dovolených.

Pokud se zaměříme na cenu, z výše uvedených důvodů se jedná se o nejdražší formu prostituce. Ve stále větším množství případů nebývá těmto prostitutkám či prostitutům předávána finanční hotovost, ale jsou odměňováni jinými způsoby, může se jednat například o úhradu exotické dovolené, koupi bižuterie, elektroniky, módních doplňků nebo čehokoliv jiného, co poskytující osoba požaduje.

4.1.2. Hotelová prostituce

Tato forma prostituce je podobně jako privátní prostituce poskytována často od vysokoškolsky vzdělaných žen či mužů vystupujících na úrovni a ovládajících alespoň jeden cizí jazyk. Rozdíl nalezneme v tom, že hotelové prostitutky či hoteloví prostitutky nemají vlastní stálou klientelu, ale služby poskytují po telefonické domluvě, přičemž zájemci o tyto služby jsou ve většině případů cizinci.

Tato kategorie prostitutek či prostitutek poskytuje služby v hotelových pokojích či bytech a bývá navázána na řidiče taxislužby, kteří svým pasažérům mohou dát "doporučení", nebo hotelový personál. Jelikož je hotelová forma prostituce z velké míry závislá na občanech cizích států, je prováděna zejména ve městech, kde je zaznamenán jejich největší výskyt.

Pokud se zaměříme na Českou republiku, jedná se zejména o hlavní město Prahu, ale v termínu konání nejrůznějších akcí na území České republiky můžeme zmínit i jiná města. Jedná se například o Karlovy Vary v době konání Mezinárodního filmového festivalu, Brno během motocyklistických závodů na Masarykově okruhu či Ostravu při konání hudebního festivalu Colours of Ostrava,

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

kdy v termínech vyjmenovaných událostí vzroste počet hotelových prostitutek či prostitutů v těchto městech až několikanásobně.

Také poskytovatelé hotelové prostituce jsou si vědomi svých kvalit a dělají z ní jednu z nejdražších forem. Jak již bylo zmíněno, je určena zejména zahraniční klientele.

4.1.3. Bytová prostituce

Poskytování prostituce ve vlastních či pronajatých bytech se těší v posledních letech stále větší oblibě. Prostitutky či prostitutky poskytující bytovou prostituci mají ve většině případů středoškolské vzdělání a ovládají jeden cizí jazyk. Služby těchto poskytovatelů jsou nabízeny různými způsoby, může se jednat o inzerci v časopise, novinách, internetu, ale i přes řidiče taxi či zaměstnance diskoték, kteří fungují jako zprostředkovatelé.

Oproti formám popsaným v předchozích dvou kapitolách není bytová prostituce v tak velké míře závislá na cizích státních příslušnících, a proto může být provozována téměř v každém městě. V závislosti na finančních možnostech a vytyčených cílech, kterých chtějí prostitutky či prostitutky dosáhnout existuje celá řada způsobů, jak lze bytovou prostituci provádět. Jedná se například o poskytování sexuálních služeb ve vlastním bytě, v řadě případů se však může jednat o větší “podnikatelský” projekt několika prostitutek či prostitutů, byť z velké míry v šedé zóně ekonomiky.

Cena této formy prostituce je závislá na věku poskytovatele služeb, délce stráveného času a požadovaných praktikách, ale obecně lze říci, že je nižší než u privátní, hotelové a barové prostituce, avšak vyšší než u pouliční a silniční prostituce.

4.1.4. Barová prostituce

Barová prostituce je provozována v erotických podnicích, které jsou z ulic ve většině případů lehce rozpoznatelné. Dle zprávy ministerstva vnitra se

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

například počet veřejných domů v Praze pohybuje kolem 60, přičemž navenek fungují jako kabarety, masážní salony či diskotéky.²³

Služby v těchto podnicích poskytují občanky České republiky i cizinky, které zde ne vždy pracují dobrovolně. Lze také poznamenat, že barová prostituce je spojena například s trestnými činy kuplířství, obchodování s lidmi, omezování osobní svobody, vydírání, sexuálního nátlaku či znásilnění ve větší míře než ostatní formy prostituce.

Erotické podniky bývají zaměřeny stále z větší části na cizince, proto jsou provozovány zejména ve větších městech, u hraničních přechodů a výjimečně i v oblastech, kde lze očekávat výskyt bohatší části obyvatel a potenciálních zákazníků (např. Špindlerův Mlýn). Mezi největší a nejvyhlášenější patří pražské erotické podniky Showpark, Goldfingers Prague, Darling Cabaret, Sauna club, AAA Exclusive Club, brněnský Moulin Rouge, ostravský HELL dance club či plzeňská Pamela. Ačkoliv tyto podniky budou mít vždy svoji skupinu zákazníků toužících po této formě prostituce, z důvodu poměru ceny a kvality dodané služby a diskrétnosti či anonymity v případě “privátů”, kde nelze očekávat např. kamerový systém, můžeme zaznamenat jistý odklon zákazníků od barové prostituce.

Služby poskytované v erotických podnicích jsou v porovnání s ostatními formami prostituce relativně drahé, jelikož tyto podniky často sídlí na lukrativních adresách a mají tedy vysoké provozní náklady, ať se již jedná o nájemné či náklady na personál zajišťující chod podniku.

4.1.5. Pouliční a silniční prostituce

Pouliční a silniční prostituce je provozována nejnižší sociální vrstvou prostituujících osob, tyto osoby lze popsat jako většinou mladé, nevzdělané, často mentálně zaostalé a sociálně nevyspělé. Tato skupina prostitutek či prostitutů je z hlediska šíření pohlavních nemocí velice nebezpečná (téměř žádná hygiena atd.). V hojném množství jsou osoby provozující pouliční či silniční prostituci obětmi

²³ MV - zpráva o stavu obchodování s lidmi v ČR za rok 2018, Praha 2019

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

násilné i mravnostní trestné činnosti ze strany kuplířů i zákazníků a bývají ovládány romskými, bulharskými či albánskými gangy.²⁴

Jak již z názvu vyplývá, je tato forma prostituce poskytována zejména ve večerních hodinách na ulicích či v okolí silnic a čerpacích stanic. Styk se zákazníkem většinou neprobíhá přímo na ulici či silnici, nýbrž například v průchodu domu nebo u již zmíněného zákazníka v automobilu.

V minulosti platila v Praze za vyhlášené místo pouliční prostituce Perlová ulice, v dnešní době se v souvislosti s pouliční prostitucí skloňuje spíše Karlovo náměstí (např. v okolí Novoměstské radnice, kostela sv. Ignáce) a Václavské náměstí. V případě silniční prostituce jsou nejzatíženějšími lokalitami příhraniční okresy s Německem (např. Most, Teplice, Chomutov, Cheb, Domažlice), Rakouskem (např. Český Krumlov, České Budějovice, Znojmo, Hodonín) a Polskem (Karviná, Náchod). V menší míře jsou se silniční prostitucí spojovány i čerpací stanice, na kterých jsou tyto služby nabízeny řidičům zejména nákladních vozidel.

Ceny stanovené samotnými poskytovateli těchto služeb jsou nejnižší ze všech forem prostituce, a i přes tuto skutečnost je možné s poskytovateli prostituce domluvit výhodnější cenu, než byla ta původně stanovená.

4.2 Formy pornografie

I v oblasti této problematiky je k nalezení většího množství druhů dělení, podobně jako v případě prostituce, avšak nejčastěji je zmiňováno rozlišení pornografie na tvrdou pornografii a dětskou pornografii. V následujících řádcích nabídnu čtenáři popis těchto dvou forem.

4.2.1. Tvrdá pornografie

Tvrdá pornografie, Jiřím Jelínkem označovaná též jako zvrácená či deviantní pornografie, je charakteristická projevem násilí či neúctou k člověku,

²⁴TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. Prostituce jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, s. 67

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

popisem, zobrazováním nebo znázorňováním pohlavního styku příležitostně i se zvířetem.²⁵

Násilím v tomto smyslu se rozumí násilí páchané na člověku v souvislosti se sexuálními aktivitami, přičemž toto násilí musí být skutečné.²⁶

Již zmíněným násilím v tomto smyslu se myslí například bití, pálení apod.²⁷

4.2.2. Dětská pornografie

Dle Milfajta lze dětskou pornografii popsat jako obrazový, textový nebo zvukový materiál, ve kterém figuruje dítě v sexuálním kontextu. V případě obrazové pornografie se jedná o vystavování pohlavních orgánů dítěte pro sexuální uspokojení uživatelů či zobrazení dítěte při simulované nebo skutečné sexuální činnosti. Pokud se zaměříme na zvukovou pornografii, jedná se zejména o využívání dětského hlasu za účelem uspokojení uživatele.²⁸

V publikaci Jana Chmelíka je zdůrazněno, z jakého důvodu je dětská pornografie tak problematická a nebezpečná. *“Dětská pornografie je provozována v ilegality, tajně. Děti takto sexuálně zneužívané jsou vystavovány patologickému narušení jejich osobnosti. Pro oběti (děti) je typický pocit hlubokého zmatku dezorientace a odcizení. Nebezpečí spočívá i v tom, že dítě si spojuje se sexualitou zpravidla násilí, citovou závislost. Sexuálně zneužívané děti jsou v dospělosti velmi náchylné k obdobnému deviantnímu jednání a jsou potencionálními pachateli mravnostních trestných činů.”*²⁹

²⁵JELÍNEK, Jiří. Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou. Praha: Leges, [2009]-. Glosátor. ISBN 978-80-8757-669-4. s 271

²⁶GRIVNA, Tomáš. Trestné činy hrubě narušující občanské soužití. In: NOVOTNÝ, Oto et al. Trestní právo hmotné. II. Zvláštní část. 5. vyd. Praha: 2007. S. 1883.

²⁷KALVODOVÁ, Věra. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. In: KUČHTA, Josef et al. Kurs trestního práva: Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. S. 96.

²⁸MILFAIT, René. Komerční sexualizované násilí na dětech. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-320-8.

²⁹CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 52

5 Přístupy k prostituci a pornografii

Rozlišujeme tři odlišné přístupy k řešení prostituce a pornografie, přičemž se jedná o přístup represivní, reglementační a aboliční.

5.1 Přístup represivní

Represivní přístup spočívá ve striktním zákazu činností souvisejících s touto problematikou a provozování těchto činností je trestáno. Jiří Teryngel se o tomto přístupu ve své publikaci vyjádřil následovně: *“Represivní přístup má více nevýhod než výhod. Především žádnou zákonnou úpravou a žádnou represí se prostituce potlačit nedá. Tím je snižována autorita právního řádu. Zadruhé potlačení ještě není regulace, je lépe nějaký jev právu aspoň do určité míry podrobit, podřídit jej nějakým pravidlům a aspoň do té míry regulovat nebo eliminovat jeho negativní důsledky (šíření pohlavních chorob, daňový únik, vykořisťování prostitutek pasáky apod.) než jej – s představou apriorního neúspěchu – potlačovat.”*³⁰

5.2 Přístup reglementační

Tento přístup je založen na legalizaci prostituce a pornografie, ke které se váže státní dozor a kontrola spočívající v preventivních, zdravotních a jiných opatřeních. V souvislosti s reglementačním přístupem by měly být zmíněny i neziskové organizace a charitativní spolky, které poskytují například poradenské služby či lékařské prohlídky.

5.3 Přístup aboliční

Jedná se o přístup uplatňovaný již dlouhá léta v České republice, který spočívá v pouhém postižení jevů doprovázejících poskytování prostituce či vytváření pornografie. Samotná prostituce, případně pornografie, tedy není regulována ani stíhána.

³⁰ TERYNGEL, Jiří. Podnikání, právo, sex a erotika, Říčany u Prahy: Nuga, 1991. ISBN:8090027148

6 Formy protiprávních jednání s prostitucí a pornografií související

Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, na území České republiky je vůči prostituci a pornografii uplatňován aboliční přístup, který spočívá v právní ignoraci samotného poskytování prostituce či například běžného prohlížení pornografických děl. Trestní zákoník postihuje pouze určitá jednání, ke kterým může docházet při poskytování prostituce a specifické situace související s pornografií. Jak vyplývá z řádků výše, pojem prostituce ani pornografie není z trestněprávního hlediska definovaný a samotná činnost není povolena ani zakázaná.

6.1 Trestní aspekty prostituce

Problematika v případě větší části trestných činů souvisejících s prostitucí je upravena ve II. (trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství) a III. hlavě (trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti) trestního zákoníku a v případě trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní a padělání a pozměnění veřejné listiny se jedná o X. hlavu trestního zákoníku (trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných) . Jedná se především o trestné činy kuplířství (§ 189 trestního zákona) a obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákona), ale v jisté míře do této kategorie trestných činů lze zařadit také vydírání (§ 175 trestního zákona), znásilnění (§ 185 trestního zákona), pohlavního zneužití (§ 187 trestního zákona), loupeže (§ 134 trestního zákona), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákona), zbavení osobní svobody (§ 170 trestního zákona) a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 190 trestního zákona), maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní (§ 337 trestního zákona) a padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 trestního zákona). Vybrané trestné činy z tohoto výčtu jsou čtenáři přiblíženy v následujících kapitolách.

6.1.1. Kuplířství

Trestný čin kuplířství může být dle trestního zákoníku naplněn v případě, že někdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným. Na základě předchozí

věty lze konstatovat, že se jedná o výjimečný trestný čin, kdy jsou pod jedním trestným činem obsaženy dvě v zásadě samostatné a odlišné skutkové podstaty. Jak již bylo zmíněno, první skutková podstata spočívá v tom, že osoba někoho přiměje k provozování prostituce a tím je trestný čin dokonán, druhá skutková podstata spočívá v kořistění z prostituce provozované jiným. V současné době tedy trestní zákoník nepostihuje poskytování prostituce jako takové, ale osobu či osoby, které se dopustí výše uvedeného jednání.

Je velice důležité odlišit trestný čin kuplířství od trestného činu obchodování s lidmi, s čímž by měl pomoci náhled na tuto problematiku od Jiřího Jelínka: *“Je-li obětí jednání popsaných ve skutkové podstatě trestného činu kuplířství dítě (tj. osoba mladší 18 let), naplňuje pachatel skutkovou podstatu trestného činu obchodování s lidmi podle par. 168 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Kuplířství je charakteristické tím, že oběť tohoto trestného činu jedná dobrovolně, neboť učiní svobodné rozhodnutí, kde přistoupí na nabídku pachatele. Naproti tomu u trestného činu obchodování s lidmi podle par. 168 odst. 2 a 3 trestního zákoníku jedná pachatel proti vůli oběti.”*³¹

K problematice, v jakém případě se jedná o trestný čin kuplířství a v jakém o trestný čin obchodování s lidmi, se v roce 2012 vyjádřil i Nejvyšší soud ČR a to následovně: *“Nejvyšší soud proto může jen obecně připomenout zásadní rozdíl mezi oběma ustanoveními tr. zákoníku, kdy trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a), nebo odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. d) tr. zákoníku je ve vztahu speciality k trestnému činu kuplířství podle § 189 odst. 1 tr. zákoníku. Objektem speciálního ustanovení je osobní svoboda v tom nejširším slova smyslu, která se týká všech oblastí rozhodování v životě jedince, a trestný čin obchodování s lidmi je proto zařazen do hlavy II. tr. zákoníku, která definuje trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství. Naproti tomu u trestného činu kuplířství je chráněno svobodné rozhodování v sexuální sféře, tento čin je obsažen v hlavě III. zvláštní části tr. zákoníku, tedy mezi trestnými činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Pokud je předmětem útoku dospělá osoba, je pro použití kvalifikace jako trestného činu obchodování s*

³¹JELÍNEK, Jiří. Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část. 7. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-380-3. s. 616

lidmi (odst. 2 § 168 trestního zákoníku) nezbytné, aby pachatel zamezil svobodnému rozhodování dospělého (a to nejen ve vztahu k vykonání pohlavního styku) užitím násilí, pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy, použitím lsti, zneužitím omylu, tísně nebo závislosti. V případě, že nejsou zjištěny žádné alternativy vyjmenovaných způsobů jednání pachatele vůči dospělému poškozenému ve vztahu přimět jej, zjednat, najmout, zlákat či svést k provozování prostituce, pak je možné za splnění dalších zákonných podmínek kvalifikovat skutek jako trestný čin kuplířství podle § 189 odst. 1 tr. zákoníku (bez ohledu na přísnější právní kvalifikaci). Zásadní rozdíl mezi uvedenými skutkovými podstatami proto spočívá v tom, zda poškozený (á) v podstatě dobrovolně přistoupí na nabídku obviněného provozovat prostituci, byť tak učiní např. pod příslibem vysokého výdělku, či jiné výhody, která se nakonec ukáže nereálnou či nepravdivou (pak může jít o zlákáni, svedení). Vždy se však musí jednat o svobodné vlastní rozhodnutí poškozeného.”³²

V praxi obvykle dochází ke spáchání trestného činu kuplířství tím způsobem, že pachatel s vytipovanou obětí naváže kontakt a pokusí se ji přesvědčit k činnosti spočívající v poskytování sexuálních služeb. Mezi oběťmi se ve velkém množství případů objevují ženy, které jsou ve finanční tísní, čímž se stávají pro potenciální pachatele ideální cílovou skupinou. Dokonání tohoto trestného činu spočívá ve vykonávání prostituce onou zlákanou či svedenou osobou, případně získávání majetkového prospěchu z tohoto poskytování sexuálních služeb.

Co se týče četnosti zjištěných trestných činů kuplířství, statistiky ministerstva spravedlnosti z roku 2019 evidují celkem 55 zaznamenaných případů a 42 odsouzených osob za trestný čin kuplířství dle ustanovení § 189 trestního zákona, dříve § 204 starého trestního zákona. V těchto statistikách lze také vypočítat, že bylo uděleno 37 podmíněných trestů, 4 nepodmíněné tresty a v jednom případě bylo upuštěno od potrestání.³³

³² Usnesení nejvyššího soudu ČR ze dne 28. března 2012, 5 do 160/2012

³³ MV – zpráva o stavu obchodování s lidmi v ČR za rok 2019, Praha 2020

V roce 2018 bylo dle statistiky ministerstva spravedlnosti zaznamenáno 59 trestných činů a odsouzeno bylo 48 osob, lze tudíž poznamenat, že počet zaznamenaných trestných činů kuplířství je v posledních letech mírně sestupný.³⁴

6.1.2. Obchodování s lidmi

Tento komisioní trestný čin je upraven v § 168 trestního zákoníku a jak vyplývá z předchozí kapitoly, je oproti trestnému činu kuplířství charakteristický tím, že se pachatel dopouští trestného činu proti osobám mladším osmnácti let či jedná proti vůli své oběti. Zatímco trestný čin kuplířství je umístěn ve III. hlavě trestního zákoníku (trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti), trestný čin obchodování s lidmi je z důvodu ochrany svobody člověka v nejširším slova smyslu zařazen do hlavy II. trestního zákoníku (trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství).

Dle Ivany Trávníčkové probíhá obchodování se ženami směrem do zahraničí následujícím způsobem. Pachatel sjedná kontakt v cizině a domluví svou finanční odměnu, termín, místo a jiné důležité náležitosti. Poté nastává výběr a získání vhodného objektu, což je prováděno nabídkou pracovní pozice například hostesky v zahraničí, podvodnými inzeráty či v případě “pasáka” výběrem z jím již ovládaných dívek. Následuje transport osoby či osob na předem smlouvané místo ve stanoveném termínu a následuje jejich převzetí dalším organizátorem. Ze strany tohoto dalšího organizátora či jiné osoby dochází ve většině případů mimo území České republiky k odebrání cestovních dokladů obětí a znemožnění jejich volného pohybu. Tato skutečnost v souvislosti s často zotročujícími podmínkami a neznalostí cizího prostředí dostává oběti do téměř bezvýchodné situace.

Dle zpráv ministerstva vnitra o stavu obchodování s lidmi v ČR bylo trestných činů obchodování s lidmi ve smyslu § 168 trestního zákona zaznamenáno v roce 2018 celkem 19 odhalených případů a v roce 2019 jen 8 odhalených případů, což značí skokový pokles.

³⁴ MV - zpráva o stavu obchodování s lidmi v ČR za rok 2018, Praha 2019

6.1.3. Ostatní trestné činy s prostitucí související

V této kapitole bych rád čtenáři poskytl stručnou charakteristiku zbývajících trestných činů, kterých se pachatelé v souvislosti s prostitucí nejčastěji dopouštějí.

Do kategorie trestných činů proti svobodě patří vedle trestného činu obchodování s lidmi i trestné činy zbavení osobní svobody (§ 170 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku) a loupeže (§ 173 trestního zákoníku). První dva zmíněné trestné činy jsou prováděny z důvodu neochoty oběti prostituci vykonávat a dopouští se jich ve většině případů kuplíři, příp. rodinní příslušníci, na nichž bývá oběť závislá. K naplnění skutkové podstaty těchto trestných činů dochází, pokud někdo jiného bez oprávnění uvězní nebo jiným způsobem zbaví osobní svobody nebo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody. Trestný čin vydírání je dokonán nucením jiného pod pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy, aby něco konal, opominul nebo trpěl. Trestný čin loupeže je v souvislosti s provozováním prostituce prováděn na osobě poskytující prostituci po proběhnutí platbě od zákazníka nebo na samotném zákazníkovi. Samotná skutková podstata spočívá v tom, že někdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci.

Skupina trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti obsahuje mimo již zmíněného trestného činu kuplířství také trestné činy znásilnění (§ 185 trestního zákoníku), pohlavního zneužití (§ 187 trestního zákoníku) a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 190 trestního zákoníku). Trestný čin znásilnění bývá v některých případech součástí donucení k provozování prostituce a spočívá v donucení jiného násilím, pod pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy k pohlavnímu styku. V praxi se může jednat například o “zaučení” nebo “odzkoušení” ze strany pasáka či jiné osoby. Skutková podstata trestného činu pohlavního zneužití spočívá ve vykonání soulože s dítětem mladším patnácti let nebo pohlavním zneužitím dítěte mladšího patnácti let jiným způsobem. Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí je trestný čin závislý na místě, kde je prostituce provozována. Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí nebo kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí.

Zbývající dva trestné činy spadají do hlavy X. trestního zákoníku (trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných) pod jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci. Trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337 trestního zákoníku) se dopouští ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, což v případě poskytování prostituce spočívá nejčastěji ve zdržování se na území České republiky, ačkoli byl této osobě uložen trest vyhoštění nebo bylo rozhodnuto o jejím správním vyhoštění, ale i například dopuštění se závažného jednání směřujícího ke zmaření výkonu nebo účelu trestu.

Druhý trestný čin patřící do skupiny trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných, konkrétně padělání a pozměňování veřejné listiny, je naplněn paděláním veřejné listiny nebo podstatným změněním jejího obsahu v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo užitím takové listiny jako pravé, opatřením takové listiny sobě nebo jinému nebo přechováním takové listiny s úmyslem použít ji jako pravou. Dále se může jednat o výrobu, nabízení, prodávání, zprostředkování nebo zpřístupnění takové listiny, opatření sobě nebo jinému nástroj, zařízení nebo jeho součásti, postupu, pomůcky nebo jakýkoliv jiného prostředku, včetně počítačového programu, který je vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění veřejné listiny.

6.2 Trestní aspekty pornografie

V trestním zákoníku účinném od 1. ledna 2010 je trestným činům úzce souvisejícím s pornografií věnována část hlavy III. (trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti). Konkrétně se jedná o trestný čin šíření pornografie (§ 191 trestního zákoníku), trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192 trestního zákoníku) a trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193 trestního zákoníku). Jak již vyplývá z jejich označení, jsou tyto zmíněné trestné činy zaměřeny zejména na ochranu veřejnosti a zejména dětí před

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

nežádoucím působením pornografie. Následující řádky budou věnovány právě charakteristice a popisu zvláštností těchto trestných činů.

6.2.1. Šíření pornografie

Trestný čin šíření pornografie je upraven v § 191 trestního zákoníku a spočívá v šíření pornografického díla, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje, nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem.

Ze skutkové podstaty vyplývá, že je v případě tohoto trestného činu třeba důkladně rozlišit, zda se jedná o agresivní pornografii, která je trestná, nebo “pouze” o materiál s erotickým obsahem. Důležité je zhodnotit, k jakému účelu má být dílo určeno. Pokud by se totiž jednalo o umělecké dílo, případně předmět určeno k vědeckým účelům, nemluvili bychom o šíření pornografie. Jestliže se tedy nejedná o umělecké dílo ani předmět určený k vědeckým účelům, měla by být oním rozhodujícím faktem skutečnost, zda způsobuje morální pohoršení u lidí s běžným cítěním.

6.2.2. Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií je upravena v § 192 trestního zákoníku a skutková podstata tohoto trestného činu je naplněna, pokud někdo

- a) přechovává pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem
- b) prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii
- c) někomu jinému opatří pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla.

Tento trestný čin byl upraven za účelem ochrany morálních hodnot odsuzujících dětskou pornografii a za účelem ochrany dětí a jejich mravního vývoje. Dětskou pornografií lze definovat v obrazové variantě jako materiál, ve kterém je dítě zobrazováno při výslovně sexuální činnosti nebo při vystavování pohlavních orgánů pro sexuální uspokojení uživatele. Dále lze zmínit zvukovou

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

variantu, která spočívá v používání jakýchkoliv zvukových prostředků užívajících dětský hlas k sexuálnímu uspokojení uživatele.³⁵

6.2.3. Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie je upraven v § 193 trestního zákoníku a je do jisté míry podobný s předchozím trestnému činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií, jelikož oba tyto trestné činy jsou zaměřeny na ochranu dětí a jejich mravního vývoje. Ovšem zatímco předchozí kapitola je zaměřena na výrobu a jiné nakládání s dětskou pornografií, tento trestný čin míří na samotné zneužití dítěte k výrobě pornografie.

Skutková podstata trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie tudíž spočívá ve zlákáni, svedení nebo zneužití dítěte k výrobě pornografického díla nebo v kořistění z účasti dítěte na takovém pornografickém díle.

Podobně jako u předchozích dvou trestných činů se jedná o trestný čin, kterého se lze dopustit pouze úmyslně. Pachatelem může být například osoby starající se o dítě, ale i jakákoliv jiná osoba, která faktickou situaci využije a dojde ke zneužití dítěte.³⁶

³⁵MILFAIT, René. Komerční sexualizované násilí na dětech. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-320-8. s. 12

³⁶NOVOTNÝ, Oto et al. Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 6.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2010. s. 132

7 Prostituce a její sociální a kriminogenní aspekty

Zda je člověk geneticky predisponován k monogamii nebo tíhne k promiskuitě a sexuálnímu požitkářství, je otázkou. S ohledem na existující mnohoženství, manželské nevěry a prostituci lze konstatovat, že člověk není monogamně naprogramovanou bytostí. Lidská promiskuita ovšem nemá pouze biologický charakter, ale i charakter mravní. Z etického hlediska má člověk zakódován monogamní svazek, avšak fyzicky často současně tíhne k promiskuitě.³⁷

7.1 Sociální a kriminogenní aspekty

Jelikož je člověk součástí společnosti, působí na něj řada vlivů vycházejících od rodiny, přátel nebo názor spoluutvářejících nejrůznějších skupin osob. Dle dostupných výzkumů nelze obecně jednoznačně určit, jakou podobu má rodina, ze které vzešla osoba poskytující sexuální služby. S jistotou ovšem můžeme říct, že rodina je nejsilnější sociální prostředí každého jedince a do značné míry ho ovlivňuje.

Jan Chmelík ve své publikaci v souvislosti se sociálními příčinami prostituce uvádí následující: *“Ve snaze nalézt sociální příčiny prostituce byly prováděny různé výzkumy. Jisté je, že se toto řemeslo neprovozuje za účelem sexuálního ukojení, nýbrž pouze z důvodů zjištěných. Přináší rychlý a snadný výdělek. Některé dívky jsou k tomu téměř donuceny nízkou kvalitací, opožděným duševním vývojem, s kterým by se v zaměstnání neuplatnily. Největší vliv má asi rodinné prostředí, ve kterém tyto ženy a dívky prožily své dětství. Prostitutky většinou pocházejí z neúplných nebo rozvrácených rodin. Často utíkají z domova už v dětství a nezbývá jim nic jiného než se živit prostitucí. Většina z nich je závislá na drogách. Pro ně je prostituce prostředkem k opatřování peněz na narkotika.”*³⁸

³⁷ CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 55

³⁸ CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 55

Jiří Teryngel poznamenává, že málokterá prostitutka se k poskytování sexuálních služeb uchýlila z důvodu sociální nouze. V některých hospodářsky vyspělých státech, jejichž obyvatelé žijí ve značném blahobytu, se prostituci daří více než ve státech jiných.³⁹

V současnosti se ovšem poskytování sexuálních služeb stává jistým fenoménem i u žen, které jsou dosti atraktivní, pečují o sebe, a tudíž nemají o klientelu nouzi. Pro tyto, často vzdělané a jazykově vybavené ženy je prostitutce snadným zdrojem relativně vysokých finančních příjmů.

Promiskuitní chování osob ve společnosti a provozování sexuálních služeb za úplatu jsou charakteristické rysy prostitutivního chování. Na základě dostupných zdrojů lze ale poznamenat, že jsou k nalezení i prostituující osoby, které tyto charakteristické rysy nenaplnují. Jedná se o ženy věnující svou pozornost pouze jednomu klientovi, který za tyto služby nemusí poskytovat výhradně úplatu, ale může se jednat například o dar. Hana Malinová ve své publikaci dále uvádí, že dokonce i v některých manželstvích lze hledat znaky prostitutivního chování.⁴⁰

Co se týče klientely, jedná se zejména o muže, kteří vyhledávají nezávazný pohlavní styk, mají neobvyklé sexuální požadavky, nebo jsou například daleko od domova.⁴¹

³⁹ TERYNGEL, Jiří. Podnikání, právo, sex a erotika, Říčany u Prahy: Nuga, 1991. ISBN:8090027148 s. 40

⁴⁰ MALINOVÁ, H. Sociální patologie, Praha : SPN, 1982, s. 13

⁴¹ CHARVÁTOVÁ, L. Prostituce a správně právní aspekty, Diplomová práce Prf MU Brno, 2005, s. 12.

8 Současná právní úprava prostituce v ČR

Současná právní úprava prostituce v České republice vychází z aboličního přístupu, který je založen na nepostihování a ani neschvalování samotného provozování prostituce dospělými osobami. Jelikož prostituce není v žádném zákoně regulována, vycházíme z ustanovení ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, které upravuje, že *“každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.”*⁴²

Na základě tohoto citovaného ustanovení a neexistence regulace prostituce v zákonné úpravě můžeme tedy poznamenat, že je provozování prostituce de facto povoleno.

V minulosti jsme byli ovšem svědky snah, ať již vládních či z magistrátu hlavního města Prahy, o její právní úpravu, a právě těm je věnována tato kapitola. Jedná se zejména o vládní návrh zákona z roku 2005, návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010 a návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2013, přičemž každému z těchto návrhů se budu podrobněji věnovat a poskytnu čtenáři jejich komplexní analýzu.

V závěru této kapitoly se budu věnovat názorům odborné veřejnosti, jakým směrem by se měla prostituce na území České republiky ubírat a v neposlední řadě nabídnu i svůj pohled na tuto problematiku.

8.1 Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí

Jelikož stávající právní úprava veřejné nabízení sexuálních služeb nezakazuje, zákonodárny sbor vyřešil tuto problematiku zařazením § 10 do zákona č. 182/2000 Sb., zákon o obcích. Samotné ustanovení, v již zmíněném zákoně o obcích nalezneme v následujícím znění:

"Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

⁴² Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR. [online]. Dostupné na: <https://www.beckonline.cz>

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně³⁾ (dále jen "veřejná zeleň") a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,

d) stanoví-li tak zvláštní zákon".⁴³

Jak vyplývá z výše uvedených řádků, obce mají tedy možnost formou obecně závazných vyhlášek stanovit, že určité činnosti, které by mohly narušovat veřejný pořádek nebo dobré mravy v obci lze vykonávat pouze na vymezeném místě a v určitém čase nebo stanovit, že na určitých místech jsou tyto činnosti zakázány. Na území obcí může být prostituce regulována z toho důvodu, že nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství a samotná realizace intimního styku je bezesporu narušením veřejného pořádku. Otázkou zůstává v jaké míře jsou tyto obecně závazné vyhlášky prospěšné, jelikož je často k vidění, že pracovnice na ulicích zůstávají, přesunou se do jiné části města nebo za hranice města, kde jim hrozí v okolí lesů nebo odlehlých parkovišť případné násilí. Za porušení těchto obecně závazných vyhlášek, které jsou uplatňovány např. v Praze, Dubí nebo Chomutově, hrozí pokuta až do výše 30 000 Kč.⁴⁴

V minulosti se touto problematikou zabýval Ústavní soud a to z toho důvodu, že zastupitelstva obcí formou obecně závazných vyhlášek zakazovaly nabízení a poskytování sexuálních služeb buď celoplošně nebo nespécifikovaly oblasti, kde lze tyto činnosti vykonávat.

Ústavní soud svým nálezením rozhodl o zrušení některých obecně závazných vyhlášek města Chebu a zdůvodnil to tím, že: "Zákonné zmocnění k

⁴³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. [online]. Dostupné na: <https://www.beckonline.cz>

⁴⁴ Ministerstvo vnitra. Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí. [online]. [cit. 2020-12-10] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>

tomu, aby obec závaznou vyhláškou zakázala činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, obsažené v ust. § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je limitováno tím, že takový zákaz se musí vztahovat "na některá veřejná prostranství v obci". Imperativ určitosti právního příkazu či zákazu vyžaduje, aby takové prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpřesněji, tj. tak, aby jeho lokalizace byla dostatečně konkrétní a nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti. Tento požadavek určitosti nebyl v napadené vyhlášce splněn. Zákazy, obsažené v ustanovení čl. 3 odst. 1 napadené vyhlášky, jsou vztaheny na veřejně přístupná místa, přičemž tento termín je odlišný od termínu veřejná prostranství, použitý v ust. § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Vymezení pojmu veřejně přístupné místo v napadené vyhlášce je nepřesné a nedostatečně konkrétní. Některá ve vyhlášce příkladmo uváděná místa, jako jsou dvorní trakty, lávky, vodní plochy, parkoviště, letiště, nádraží, hřiště, koupaliště, dětská hřiště, pískoviště nebo jiná místa, kde si hrají děti, nemusí mít nutně povahu veřejného prostranství, protože jejich zpřístupnění záleží na vůli vlastníka nebo provozovatele.“⁴⁵

8.2 Vládní návrh zákona z roku 2005

Vyřešení problematiky prostituce bylo před rokem 2005 jednou z priorit Ministerstva vnitra, které zpracovalo věcný záměr zákona o regulaci prostituce. Stěžejními pro vypracování věcného návrhu byly zejména dva materiály, a to Rozbor problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení, který byl schválený usnesením vlády č. 331 ze dne 14. dubna 1999, a Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí schválený usnesením vlády č. 1145 ze dne 15. listopadu 2000. Zmíněné materiály obsahovaly analýzu tehdejší situace, která panovala v oblasti prostituce, včetně rozboru právních prostředků a efektivity jejich využívání.⁴⁶

V roce 2004 vláda tento věcný záměr schválila a požádala ministra vnitra Františka Bublana o zpracování a předložení návrhu zákona o regulaci prostituce.

⁴⁵ nález ÚS č. 567/2004

⁴⁶ Ministerstvo vnitra. Prostituční scéna [online]. [cit. 2020-12-10] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutni-scena.aspx>

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

Z důvodu nesouladu věcného záměru s Úmluvou o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob z roku 1951 bylo po tehdejších ministrovi vnitra vyžadováno, aby též zpracoval a předložil návrh na vypovězení této úmluvy.

V důvodové zprávě k samotnému návrhu zákona bylo uvedeno, že “návrh zákona vychází z předpokladu, že není reálné prostituci jako určitý sociálně patologický jev právním předpisem účinně zakázat. Možné je jen právním předpisem stanovit určitá pravidla tak, aby prostituce nebyla veřejností pocíťována jako výrazný problém veřejného pořádku, a aby také nepředstavovala vážné zdravotní ohrožení”.⁴⁷ Cílem nové právní úpravy tudíž bylo zejména oddělit legální a nelegální dobrovolnou prostituci, stanovit podmínky, za nichž bude možné prostituci vykonávat, zavést pravidelné lékařské prohlídky osob provozujících prostituci, eliminovat případy narušování veřejného pořádku a zavést a zajistit evidenci osob legálně provozujících prostituci.

Tento vládní návrh zákona o regulaci prostituce byl společně s návrhem na vypovězení zmíněné úmluvy začátkem roku 2006 předložen poslanecké sněmovně, která ovšem návrh na vypovězení úmluvy zamítla, a tudíž se nezabývala ani samotným návrhem zákona.

8.3 Návrh zákona o regulaci prostituce 2010

Snahy o úpravu této oblasti pokračovaly ze strany Rady hl. m. Prahy, která se ve svém Programovém prohlášení pro volební období 2006-2010 zavázala předložit návrh zákona o regulaci prostituce. Původně tento návrh zákona navazoval na materiál vypracovaný Ministerstvem vnitra České republiky v roce 2005, avšak na základě doporučení a připomínek obcí a krajů, právních expertů a neziskových organizací působících v této oblasti byl návrh zákona značně upraven.⁴⁸

⁴⁷ Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005

⁴⁸ Praha připravila návrh zákona o regulaci prostituce (Portál hlavního města Prahy). [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/praha_prip_ravila_navrh_zakona_o_regulaci_1.html

Jelikož byl návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010 založen na podobném principu jako vládní návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005, stal se nedílnou součástí legislativního procesu i návrh usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na vyslovení souhlasu s výpovědí Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a její Závěrečný protokol z roku 1951. Československo k ní přistoupilo v roce 1958. Úmluva zavazuje státy k vymýcení prostituce a obchodu s lidmi. Mimo jiné toho mělo být dosaženo zrušením (respektive nezavedením) jakékoli speciální registrace nebo ohlašovací povinnosti osob zabývajících se prostitucí. Signatářské státy také mají trestat jednání bezprostředně související s prostitucí a obchodem s lidmi.⁴⁹

Při návrhu tohoto zákona se vycházelo z ideje, že by se provozování prostituce a zařízení k provozování prostituce stalo legálním podnikáním podle jiného než živnostenského zákona. Osoby provozující prostituci by musely splňovat určité zákonem stanovené podmínky, mezi které zejména patří dosažení věku 18 let, splnění příslušné zdravotní způsobilosti a provozování prostituce na základě uděleného oprávnění. Ono oprávnění mělo být vydáváno s platností jednoho roku obecním úřadem obce s rozšířenou působností a jeho platnost byla omezena na správní obvod této obce. Osoby vykonávající prostituci by jeho udělení dokazovaly předložením průkazu, na kterém by bylo uvedeno jméno, příjmení, fotografie jeho držitele, případné prodloužení oprávnění a potvrzení o pravidelných zdravotních prohlídkách.

Návrh zákona dále upravuje, že je prostituci možno vykonávat pouze v zařízeních k provozování prostituce (veřejných domech), soukromých prostorách osoby, která prostituci provozuje, nebo u jejích klientů a zároveň stanoví zákaz provozování prostituce na veřejném prostranství. Tento zákaz ovšem není absolutní, jelikož je současně udělováno obcím zmocnění ke stanovení eventuální výjimky takového zákazu, obce by tudíž mohly vydat obecně závaznou vyhlášku,

⁴⁹Praha připravila návrh zákona o regulaci prostituce (Portál hlavního města Prahy). [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/praha_prip_ravila_navrh_zakona_o_regulaci_1.html

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

kteřou by určily místo a čas, kde a kdy by bylo možné prostituci na území obce nabízet nebo provozovat.⁵⁰

8.4 Návrh zákona o regulaci prostituce 2013

V roce 2013 předložili pražští zastupitelé další návrh zákona o regulaci prostituce, který navazoval na předchozí snahy o úpravu této problematiky. K návrhu zákona uvedl tehdejší radní Lukáš Manhart následující: *“Fenomén prostituce není v současné době upraven žádným právním předpisem, ač trápí nejen naši metropoli, ale i další města a obce a váže na sebe řadu bezpečnostních, společenských i zdravotních rizik. Chceme proto posílit pravomoci samospráv v této oblasti. Výstupem pracovní skupiny je návrh zákona upravující regulaci prostituce a podmínky jejího provozování. Jde nám o regulaci nejstaršího řemesla a eliminaci negativních jevů, které jej provázejí. Navrhujeme zavedení oprávnění pro osoby provozující prostituci a povinnost pravidelných lékařských prohlídek.”*⁵¹

Návrh zákona byl v porovnání s tím předchozím podstatně delší, ale byl vystavěn na totožných základních myšlenkách a cílech. Prostituce by dle návrhu zákona o regulaci prostituce z roku 2013 neměla být vykonávána na veřejných prostranstvích, neměla by být z veřejných míst ani viditelná. Podobně jako dle předchozího návrhu by měly prostituující osoby získat oprávnění s platností na 1 rok s tím rozdílem, že žádost o vydání oprávnění by bylo možné podat u kteréhokoliv obecního úřadu s rozšířenou působností. Vydání oprávnění by bylo dále podmíněno bezúhonností, za kterou se pro účel tohoto zákona považuje pravomocné neodsouzení pro úmyslný trestný čin související s předmětem jejího podnikání nebo pro taxativně vyjmenované trestné činy úzce související s poskytováním prostituce.

⁵⁰Praha připravila návrh zákona o regulaci prostituce (Portál hlavního města Prahy). [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/praha_prip_ravila_navrh_zakona_o_regulaci_1.html

⁵¹Radní odsouhlasili návrh zákona o regulaci prostituce (Portál hlavního města Prahy). 302 Found [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/radni_odsouhlasili_navrh_zakona_o.html

V předloženém návrhu je dále upraveno, že prostituci lze provádět pouze v zařízení určeném k provozování prostituce, v prostoru, který je k provozování prostituce oprávněna používat nebo v soukromém prostoru, který je oprávněn užívat klient. Zákon se blíže věnuje také podmínkám pro provozování zařízení pro provozování prostituce a místům, která jsou pro provozování zařízení vyloučena. Provozování zařízení je dle tohoto návrhu podmíněno vydáním povolení k provozu zařízení s platností na 5 let. Návrh dále upravuje, že povolení k provozu zařízení není možné vydat, pokud se prostory nacházejí v okruhu 150 metrů od budov státních orgánů, škol, zdravotních zařízení a dalších vyjmenovaných zařízení nebo pokud by vzhled prostoru mohl vzbudit veřejné pohoršení. Údaje o osobách provozujících prostituci by byly evidovány v neveřejném registru, do něž by měly přístup Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Vojenská policie, Policie České republiky, obecní policie a Bezpečnostní informační služba. Nabytí účinnosti tohoto zákona by bylo dle návrhu podobně jako předchozí snahy vázáno na nabytí účinnosti výpovědi Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.⁵²

Návrhem zákona o regulaci prostituce z roku 2013 se zabývala vláda Jiřího Rusnoka a vyslovila s ním nesouhlas.⁵³ Poslanecká sněmovna, která se mohla návrhem zabývat, ovšem byla v té době rozpuštěna, a tudíž byl stejný návrh zákona o regulaci prostituce předložen znovu. Nová vláda Bohuslava Sobotky se návrhem také zabývala, ale zaujala rovněž odmítavé stanovisko.

8.5 Diskuse o regulaci prostituce

Ačkoliv byly v předchozích řádcích této práce představeny tři návrhy zákonů upravujících prostituci, které měly za cíl odstranit poskytování prostituce ze “šedé zóny”, nikdy nebyla nalezena shoda napříč politickým spektrem a ani neexistuje jasný společenský konsenzus. I v budoucnu bude právní úprava

⁵²Návrh Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů. In: Sněmovní tisk 1108/0 část č. 1/4. [online]. 2013. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=1108&CT1=0>

⁵³Návrh Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů. In: Sněmovní tisk 1108/0 část č. 1/4. [online]. 2013. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=1108&CT1=0>

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

poskytování prostituce zajisté velmi diskutovaným tématem, proto bych rád čtenáři nabídl několik nejčastěji užívaných názorů a argumentů, které při těchto diskusích z různých stran zaznívají.

V médiích se objevují od zastánců zákonné regulace prostituce, která by jí vymezila jasné hranice, oddělila legální a nelegální prostituci a vymezila podmínky poskytování sexuálních služeb, zejména následující argumenty.

Nejčastější argument spočívá v nutnosti zdanění příjmů plynoucích z poskytování sexuálních služeb, ze kterých by dle Jakuba Michálka z Pirátské strany mohla státu plynout až miliarda korun ročně.⁵⁴

Dále se jedná zejména o možnost provádění pravidelných zdravotních prohlídek, kterými by bylo poskytování prostituce podmíněno a jejichž účelem by bylo zamezení šíření pohlavních a dalších nemocí, které je s touto oblastí spojováno. Stále častěji je ke slyšení také názor, že v případě regulace by mohla být prostituce usměrňována do nevěstinců a částí měst, kde by mohly být například po vzoru Nizozemska zřízeny tzv. zóny tolerance, a tudíž by se tím zamezilo neřízenému nabízení a poskytování sexuálních služeb. Vedle již zmíněných argumentů by právní regulace mohla pomoci i samotným prostituujícím osobám, a to v tom ohledu, že by se prostituce stala transparentnější oblastí s registrem těchto osob a tím by mohlo ubývat trestných činů, kterých se například “pasáci” v souvislosti s poskytováním prostituce dopouští.

Odpůrci zákonné regulace vidí a argumentují značným množstvím rizik, která by mohla přijít společně se zákonnou úpravou. Například poslanec Marek Benda z ODS tvrdí, že prostituce je prodávání vlastního těla, ne-li duše, ale stát by si neměl chtít sáhnout na zisk z nemravnosti a neměl by se stávat obdobou pasáka. Dokonce i Hana Malinová z organizace Rozkoš bez rizika je k přijetí a zejména

⁵⁴Česko na cestě k legální prostituci: regulace je nejbliž od roku 1989 - Euro.cz. Euro.cz / Ekonomika, byznys, finance [online]. Copyright © 2021 Internet Info, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/na-uniku-z-sede-zony-regulace-prostituce-je-nejbliž-od-revoluce-1452073>

účinnosti právní úpravy prostituce značně skeptická, jelikož dle jejího názoru v sexbyznysu působí značné množství žen, které mají značné dluhy, případně exekuci, a toto je jediná práce, kde na ně exekutor nedosáhne. Již zmíněná ředitelka organizace Rozkoš bez rizika dále připomíná, že by regulace prostituce do státní kasy nepřinesla miliardu korun ročně, jak poznamenal Jakub Michálek z Pirátské strany: *”Nemám ráda taková zjednodušení. Pirátská strana vlastně říká: chudé děti nemají co jíst, protože prostitutky neplatí daně. Navíc když jsme se statistiky spočítali, kolik by regulace ročně přinesla do státní pokladny, vyšlo nám číslo kolem 200 milionů korun, nikoliv miliarda.”*⁵⁵

Dalším problematickým bodem případné regulace prostituce by mohlo být zřízení registru prostituujících osob, ke kterému se vyjádřil ředitel občanského sdružení Iuridicum Remedium Jan Vobořil: *“Návrh počítá se zřízením centralizovaného registru prostituce, v němž by byla zanesena celá řada osobních údajů lidí, kteří ji provozují nebo v minulosti provozovali. Tyto by měly být v registru podle návrhu až po dobu 10 let po ukončení oprávnění k výkonu činnosti. Jde tak o další plod uhranutí státní správy registrací čehokoli.”* 56 Václav Novák, expert občanského sdružení Iuridicum Remedium specializující se na informační bezpečnost, se v souvislosti se zřízením registru prostituujících osob obává možného zásahu do soukromí těchto evidovaných osob a případného úniku a zneužití citlivých dat: *“Povinnost prokazovat se komukoli, kdo o to požádá, průkazem s řadou osobních údajů, kterou zákon registrovaným prostituujícím ukládá, je sama o sobě velkým zásahem do soukromí v takto citlivé oblasti. V takové situaci se registr, který má být online přístupný tisícům lidí včetně například více než 300 sborů obecních policí a obsahuje řadu citlivých osobních údajů včetně fotografie, jeví zcela neadekvátní.”*⁵⁷

⁵⁵Česko na cestě k legální prostituci: regulace je nejbliž od roku 1989 - Euro.cz. Euro.cz / Ekonomika, byznys, finance [online]. Copyright © 2021 Internet Info, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/na-uniku-z-sede-zony-regulace-prostituce-je-nejbliz-od-revoluce-1452073>

⁵⁶Registr prostitutek v návrhu zákona o regulaci prostituce je jak nepovedený vtíp. [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <http://www.ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/registr-prostitutek-v-navrhu-zakona-o-regulaci-prostituce-je-jak-nepovedeny-vtip>

⁵⁷Registr prostitutek v návrhu zákona o regulaci prostituce je jak nepovedený vtíp. [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <http://www.ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/registr-prostitutek-v-navrhu-zakona-o-regulaci-prostituce-je-jak-nepovedeny-vtip>

8.6 Návrh možného řešení

Dle mého názoru by byla určitá regulace prostituce vhodnějším řešením než její ponechání v šedé zóně, a to z několika důvodů. Jedná se zejména o ochranu zdraví prostituujících osob i jejich klientů, obohacení státu o daňové výnosy z těchto činností a zařazení se po bok ostatních civilizovaných států, které se k regulaci prostituce na jejich území odhodlaly.

Prvním, a s největší pravděpodobností i nejpodstatnějším důvodem pro regulaci prostituce, je ochrana zdraví prostituujících osob i jejich klientů. Ochrana zdraví prostituujících osob by spočívala zaprvé v ochraně před zásahy “pasáků”, kterých by v souvislosti s registrací prostituujících osob a tím i větší kontrole ze strany státních orgánů mělo zákonitě ubývat, a zadruhé by mohlo být ze strany státních orgánů prováděno systematické testování na pohlavní nemoci, které se v souvislosti s poskytováním sexuálních služeb šíří.

Můj názor ohledně úbytku zásahů “pasáků” proti prostituujícím osobám podporuje i Barbora Pšenícová z Rozkoše bez rizika, která uvedla: *„Ženy nemají právní ochranu, je na nich pácháno násilí a ony to často nenahlásí. Říkáme tomu legalizace násilí. Dochází ke zvýhodnění pachatele, který ví, že pro ženu je následné nahlášení celého incidentu a její činnosti nepříjemné a náročné.”*⁵⁸

Příjemci sexuálních služeb by jistě pravidelné testování prostituujících osob ocenili taktéž, jelikož by se jejich obavy z přenosu pohlavních nemocí, které jsou v současnosti velké a značnou část zákazníkům od využívání těchto služeb i odrazují, snížily. Na základě registru prostituujících osob by mohlo být vedle pravidelného testování zavedeno i dobrovolné školení těchto osob ze strany státních orgánů, které by mohlo vést ke větší zodpovědnosti a ochraně zainteresovaných osob v oblasti poskytování sexuálních služeb.

Dále se jedná o možný příjem do státní pokladny, který by dle předběžných odhadů v žádném případě nebyl zanedbatelný. Například Pirátská

⁵⁸ Odborníci diskutovali o legalizaci prostituce. [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <http://www.munimedia.cz/prispevek/odbornici-diskutovali-o-legalizaci-prostituce-shodu-nenasli-15196/>

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

strana, která ve svých úvahách o zákonu určeném k regulaci prostituce vychází mimo jiné i ze zkušeností Maďarska, které již k regulaci přistoupilo, počítá, že by zdanění prostituce přineslo státu až miliardu korun ročně.

Podobný pohled na regulaci prostituce má i již zmiňovaná Barbora Pšenicová, která v návrhu Pirátské strany vidí velký posun kupředu a dodává, že by vedle příjmu do státního rozpočtu legalizace prostituce pomohla i k redefinici trestného činu kuplířství, došlo by k nároku na platbu, čímž by každá prostituující osoba dostala za své služby zaplacen a zároveň by si tyto osoby mohly dojednat další podmínky vykonávání této činnosti.

Kladně se k legalizaci prostituce staví i Igor Salomon, jenž provozuje jeden z nejznámějších českých nočních podniků v Praze v Hájích. Tento podnikatel dlouhodobě působící v erotickém průmyslu se nechal slyšet, že pokud by regulace měla akceptovatelné parametry, vůbec by se jí nebránil a nabízí rovnou možné řešení na výběr daní z této oblasti. Tento, Igorem Salomonem uvedený model výběru daní, se mi jeví jako nejvhodnější a spočívá v tom, že by si každá osoba poskytující sexuální služby za sebe platila tzv. paušální daň, tak jako to již známe např. u dálničních známek. Osoby působící v sexbyznysu by tedy poskytovaly služby za přesně stanovenou povinnou úplatu a mohly by si případně i vybrat za jaké období chtějí paušální daň odvádět, čehož by využily zejména “sezonní” prostitutky a prostitutky.⁵⁹

S modelem “anonymního” ročního paušálního poplatku souhlasí i Sara Babej z Rozkože bez rizika, která je v úzkém kontaktu s prostituujícími osobami, a říká k němu následující: “Kdyby se to řešilo jedním ročním poplatkem, který by byl anonymní, třeba jako když si koupíte dálniční známku, tak by se to dalo zvládnout.”⁶⁰

⁵⁹ [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: http://www.idnes.cz/zpravy/domaci/prostituce-pirati-navrh-piratu-uzakoneni-prostituce.A190221_110443_domaci_jumi

⁶⁰ Přehledně: Jak evropské státy přistupují k prostituci - Novinky.cz. Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu [online]. Copyright © 2003 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/prehledne-jak-evropske-staty-pristupuji-k-prostituci-40328284>

K problematice týkající se prostituce již zaujala postoj řada evropských zemí a z toho lze vyčíst jasný trend, kterým je snaha o legální a zároveň regulovanou prostituci. Mezi země, které přistoupily k legalizaci a zároveň regulaci prostituce, patří například Německo, Rakousko, Nizozemí, Švýcarsko nebo Maďarsko. S tímto přístupem se ztotožňuji i já. Proto by dle mého názoru bylo vhodné k oné legalizaci a regulaci prostituce přistoupit také, čímž by se do značné míry “zklidnil” život v centrech měst a cizí státní příslušníci by již přestali využívat Českou republiku jako destinaci s všudypřítomnou a neregulovanou nabídkou prostituce. Pro lepší orientaci přikládám přehlednou mapu, zpracovanou organizací Rozkoš bez rizika, na které jsou vyznačeny formy, jakými se různé země s prostitucí vypořádávají.

Prostituce v Evropě, zpracované organizací Rozkoš bez rizika.⁶¹

⁶¹Přehledně: Jak evropské státy přistupují k prostituci - Novinky.cz. Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu [online]. Copyright © 2003 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/prehledne-jak-evropske-staty-pristupuji-k-prostituci-40328284>

9 Náhled do právní úpravy ve vybraných zemích

Jelikož diskuse o regulaci či neregulaci prostituce je celosvětovým fenoménem, poskytnu čtenáři analýzu jednotlivých přístupů k prostituci, které vybrané státy uplatňují. Zatímco v některých státech, jako je třeba Německo či Nizozemsko, přistoupili k legalizaci prostituce, v jiných státech, ke kterým se řadí i Švédsko, se rozhodli pro formu regulace, ve které je prostituce nelegální pouze pro zákazníka. Odlišný přístup k prostituci je k vidění v Čínské lidové republice, kde je prostituce již řadu let ilegální, ale v posledních letech se zároveň stává celkem tolerovanou činností. Tyto čtyři výše uvedené země ideálně poslouží pro naše účely, jelikož každý z těchto států reprezentuje značně odlišný přístup, jak řešit tuto problematiku.

9.1 Německo

Situace kolem prostituce byla v Německu před přijetím zákona o prostituci v zásadě podobná jako v současnosti na našem území, jelikož prostituce nebyla zakázána, ale byla zatížena omezeními a sankcemi. Řada podniků, které sloužily k poskytování sexuálních služeb, se tvářila jako běžné bary nebo pensiony, které měly oficiálně příjem z pronájmu pokojů. Jak potvrdily pracovnice německé organizace Madonna, příjmy z prostituce podléhaly zdanění již před přijetím zákona o prostituci. Spolkové země měly pravomoc řešit problematiku související s prostitucí dle svého uvážení, včetně specifických opatření, jako byly například povinné zdravotní prohlídky.⁶²

Od přijetí zákona o prostituci, ke kterému došlo v roce 2002, je v Německu na prostituci pohlíženo jako na legální zaměstnání či podnikání. Důležitou roli v procesu přijímání zákona sehrály organizace prosazující práva osob ze sexbyznysu, mezi které patří například Hydra nebo Kassandra. Definitivní změna nastala po průlomovém rozsudku v kauze Felicity Weigmann. Této německé podnikatelce, provozující berlínský café podnik Psst! kde si ženy pronajímaly pokoje k prostituci, byla v roce 2009 odebrána licence. Paní

⁶²ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 12

Weigmann se nenechala odradit, zažalovala město Berlín a argumentovala tím, že se postoj společnosti k prostituci změnil a prostituce by neměla být považována za nemorální. Rozsudek vydaný v prosinci roku 2000 dal Felicitě Weigmann za pravdu, čímž vznikl precedens, který k přijetí zákona o prostituci značnou měrou přispěl. Zákon o prostituci měl za následek zásadní změnu přístupu, jelikož v důvodové zprávě k tomuto zákonu bylo poznamenáno, že na prostituci již nemá být pohlíženo jako na nemorální jev. Účelem tohoto federálního zákona Spolkové republiky Německo, který se vyznačuje svou stručností, je zejména posílení postavení osob pracujících v sexbyznysu, zlepšení jejich pracovních podmínek, začlenění do systému sociálního zabezpečení a v neposlední řadě zamezení kriminálním jevům, které se ve společnosti v souvislosti s prostitucí objevují.⁶³

Formy prostituce jsou v zásadě podobné jako v České republice. Prostituce se může odehrávat buď tzv. za dveřmi nebo na venkovních stanovištích. “Indoor” formu prostituce můžeme dále dělit na tu, která je vykonávána v klubech (zákazník zaplatí za vybranou konkrétní službu), paušálklubech (zákazník zaplatí paušální částku, za niž může po určitou dobu neomezeně využívat služby poskytované pracovníci klubu včetně jídla a nápojů), FKK klubech/sauna klubech (podobné jako paušálkluby, ovšem ženy pracující v těchto podnicích jsou obvykle nahé a zákazníci obdrží na pobyt v těchto klubech župany), bytech/privátech (poskytování služeb ve vlastních či pronajatých bytech, které je nejčastěji inzerováno v denním tisku či na internetu) nebo formou eskort servisu (pracovnice dojíždí na místo určené zákazníkem, obvykle byt či hotel).

9.2 Nizozemsko

Na území Nizozemska bylo do 80. let minulého století k prostituci přístupováno podobně jako v ostatních zemích. S výjimkou případů, kdy bylo poskytování sexuálních služeb doprovázeno kriminálními činy, byla prostituce tolerována. Na přelomu 80. a 90. let minulého století se prostituce stávala stále organizovanějším odvětvím a začala se přesouvat z okrajů měst do jejich center. Státní orgány měly za to, že by měl být přijat právní předpis, který by umožnil

⁶³ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 12

kontrolu podnikání v oblasti poskytování sexuálních služeb. Kontrola podnikání v oblasti prostituce totiž byla značně komplikovaná, a to z toho důvodu, že se noční kluby tvářily jako restaurace či hotely, ve kterých sexuální služby oficiálně nejsou nabízeny. V roce 1985 byla v Nizozemsku založena organizace De Rode Draad, která od svého počátku usilovala o legalizaci prostituce. Další vývoj oblasti kolem poskytování sexuálních služeb byl vedle rozvíjející se drogové scény (zejména mezi prostitutkami na ulici) značně ovlivněn i hrozbou smrtelných onemocnění, HIV a AIDS, která v budoucnu mohla do sexbyznysu výrazně zasáhnout. Nizozemský parlament se zejména z těchto, ale i dalších doprovodných důvodů odhodlal v roce 2000 k přijetí zákona, podle něhož byla kriminalizována pouze nucená prostituce.⁶⁴

V Nizozemsku je tedy dle místní právní úpravy možné legálně poskytovat sexuální služby, a to buď jako samostatný podnikatel (OSVČ), nebo zaměstnanec. Dle publikace vydané organizací Rozkoš bez Rizika existují na území Nizozemska různé skupiny poskytovatelů sexuálních služeb. *“Kdo může nabízet sexuální služby? Občané, a hlavně občanky EU. Většina z nich si může vybrat, zda budou zaměstnanci, nebo raději OSVČ. Výjimku tvoří občané a občanky Rumunska a Bulharska, pro které existuje jediná možnost, a to OSVČ. U osob ze zemí mimo EU je situace hodně problematická. Práce v sexbyznysu je jediný druh práce, pro niž není možné získat pracovní povolení (WAV: Wet Arbeid Vreem – deling). Nemůže o ně žádat třetí strana (potenciální zaměstnavatel), protože není možné získat pracovní povolení na činnost, která dříve nebyla legální. Samostatné podnikatelky a podnikatelé (OSVČ) v prostituci pocházející ze zemí mimo EU nejsou podle zákona povinny/i žádat o pracovní povolení, neboť výše uvedený zákon se týká pouze osob, které pracují pro třetí stranu. V zásadě by tedy migrantky a migranti z těchto zemí měli být schopni usadit se jako výdělečně činné sexuální pracovnice nebo pracovníci a získat v Nizozemí povolení k pobytu. Patříčné orgány však odmítají dát této skupině migrantů a migrantek povolení k pobytu za účelem práce v prostituci, a to i jako osobě samostatně výdělečně činné. Důvodem je, že to neslouží nizozemským zájmům. Další argument proti vzešel z*

⁶⁴ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 30

*Ministerstva pro hospodářské záležitosti, které nevnímá sexuální pracovnice a pracovníky jako nezávislé a prostituce podle něj není ekonomickou aktivitou, jež má pro Nizozemí hospodářský význam.*⁶⁵

Vedle dobrovolného poskytování sexuálních služeb je dle právní úpravy v Nizozemsku legální tuto práci i organizovat, podnikat v oblasti prostituce nebo nabízet služby někomu jinému. *“V Nizozemí se tedy můžete legálně živit jako majitel/ka nočního klubu, sex klubu či eskortní agentury. Vznikly obecní licence pro veřejné domy, resp. instituce s nabídkou sexuálních služeb. Pomocí tohoto licenčního systému úřady dostaly moc regulovat vykořisťování dobrovolné prostituce. Co všechno tyto licence obsahují? Vláda vypracovala pokyny pro místní orgány (tj. obce), týkající se všech forem prostituce a jejího komerčního využití ve své oblasti nebo jurisdikci. Obecní úřady mají velkou volnost výběru, jak se vypořádat s prostitucí, ale nejsou oprávněny na svém území prostituci zcela zakázat. Musí stanovit podmínky, za nichž je prostituce dovolena, a určit v jakých mezích. Pouze ta zařízení, která splňují podmínky stanovené úřadem, mohou získat zvláštní povolení, jež jim umožní toto podnikání zahájit nebo v něm pokračovat.”*⁶⁶

9.3 Švédské království

Oproti státům, kterým jsem se věnoval v předchozích kapitolách, uplatňuje Švédské království opět trochu jiný přístup. “Švédský přístup” je charakteristický tím, že poskytování sexuálních služeb není zakázané ani trestné, ale přijetí a zaplacení za prostituci trestné je. Pokud se zaměříme na osoby, které sexuální služby poskytují, jedná se o abolistický přístup k prostituci, jelikož je poskytování prostituce ve Švédsku neregulované a tudíž nezakázané.⁶⁷ O represivním přístupu mluvíme v případě osob přijímajících sexuální služby nebo za ně platících, což je

⁶⁵ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 32

⁶⁶ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. ISBN 978-80-260-4963-0. s.32

⁶⁷SCHULZE, Erika. Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality [online]. [cit. 21. 2. 2021]. Evropský parlament: Generální ředitelství pro vnitřní politiky, Ředitelství pro občanská práva a ústavní stížnosti, 2014, s. 51

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

od roku 2009, kdy vstoupila v účinnost právní úprava kriminalizující koupi sexuálních služeb, trestné.

Ve Švédském království je na prostituci nahlíženo jako na významný sociální problém, který je škodlivý pro celou společnost. Právní úprava byla přijata také z toho důvodu, že ženám i dětem poskytujícím sexuální služby se dostává výhrůžek, zneužívání nebo znásilňování. Severský stát, který dlouhá léta usiluje o národní i mezinárodní zrovnoprávnění mužů a žen, považuje boj proti prostituci a obchodování s lidmi za prioritní, a to z toho důvodu, že zrovnoprávnění mužů a žen nemůže být dosaženo, pokud muži kupují, prodávají a využívají ženy a děti při uspokojování svých sexuálních služeb.⁶⁸

Aby došlo ke zbavení se poptávky po sexuálních službách, byl ve Švédském království schválen zákon kriminalizující koupi sexuálních služeb, který nabyl účinnosti 1. ledna 1999. Jelikož bylo Švédsko první zemí, která při snaze o regulaci prostituce začala uplatňovat tento přístup, bývá od roku 1999 celosvětově označován jako tzv. "švédský model."⁶⁹ Vedle trestného činu, kterého se dopouští osoba kupující sexuální služby, byť i ve stadiu pokusu, jsou ve švédském trestním zákoníku vyjmenovány, podobně jako v české právní úpravě, trestní činy s prostitucí související. Jedná se zejména o trestný čin obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, napadení nebo kuplířství.⁷⁰

Úspěšnost dopadu tzv. "švédského modelu" na oblast poskytování sexuálních služeb je vzhledem k tomu, že po účinnosti zákona regulujícího prostituci došlo k přesunu prostituce do vnitřních soukromých prostor a k rozšíření používání mobilních telefonů a internetu, značně obtížné určit. Podle několika odhadů, které provedla švédská vláda, došlo ke snížení poptávky po

⁶⁸Fact Sheet: Prostitution and trafficking in human beings [online]. [cit. 21. 2. 2021]. Ministerstvo průmyslu, zaměstnanosti a komunikací Švédského království, duben 2005, s. 1 - 2

⁶⁹GOLDBERG, Michelle. Swedish prostitution law is spreading worldwide – here's how to improve it. *Theguardian.com* [online]. [cit. 21. 2. 2021]The guardian, publikováno 8. 8. 2014

⁷⁰Legislation on the purchase of sexual services. *Government.se* [online]. [cit. 5. 12. 2016]. Švédské vládní úřady, publikováno 8. 3. 2011

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

sexuálních službách až o polovinu s tím, že státní orgány nemají žádné informace o přesunu prostituce do soukromých prostor.⁷¹

9.4 Čína

Všude na světě se lidé prodávají za určitou protihodnotu, a ani v Čínské lidové republice tomu není jinak. V minulosti se některým prostitutkám povedlo získat své místo ve vysokých patrech čínské společnosti. Například Sia Jinhua byla tak úspěšná, že díky své znalosti cizích jazyků se dokázala dostat po bok vysoce postaveného pekingského úředníka a doprovázela ho na diplomatické cestě po Evropě. Během vlády Mao Ce-tunga (1946–1976) byl vůči prostituci zaujat relativně tvrdý postoj a poskytování sexuálních služeb se tak stalo ilegální činností. Tato problematika byla v následujících letech řešena převýchovou prostitutek a následným přidělením civilního zaměstnání.

Po Teng Siao-pchingových reformách, pomocí kterých se Čínská lidová republika otevřela světu, nastal značný rozmach prostituce, a to zejména na územích přístavních měst. I v dnešní době v Čínské lidové republice existují přístavní města jako je například Šen-čen či Tung-kuan, která jsou označována jako “města hříchu.”⁷²

Jelikož moderní doba přináší řadu technických vymožeností, které jsou obzvláště v Čínské lidové republice značně využívané, prošlo si inovací i nejstarší řemeslo světa, které “se v dnešní době přesouvá stále častěji na online domény. Tento trend se rozšiřuje hlavně v zemích, kde je prostituce trestná, jako například v Číně. Při internetové prostituci jsou obě strany, ať už klient nebo poskytovatel služeb, méně zranitelní vůči zatčení. Výhodou je také obrovské pohodlí při vyhledávání partnera a sjednávání podmínek. Sexuální průmysl vnímá internet jako skvělý marketingový prostředek. Internetová fóra byla jedna z prvních, která poskytovala eskortní služby. S nárůstem popularity sociálních sítí se tento trend

⁷¹ SCHULZE, Erika. Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality [online].

[cit. 21. 2. 2021]. Evropský parlament: Generální ředitelství pro vnitřní politiky, Ředitelství pro občanská práva a ústavní stížnosti, 2014, s. 52-53

⁷² Prostitution in China. *Chinese Women* [online]. [cit. 21.11.2018]. Dostupné z: <http://www.followcn.com/women/2018/06/18/prostitution-in-china/>

posouvá směrem tam. Nejjednodušší cestou je vytvoření si vlastní webové stránky nebo využití sociální sítě za účelem poskytování služeb. S technologickým rozvojem se v posledních letech stal internet jednou z nejvyužívanějších metod komunikace nejen v běžném životě, ale i při poskytování služeb prostituce.”⁷³

Jak již bylo řečeno, prostituce je v Čínské lidové republice trestná, avšak v posledních letech se stává stále více tolerovanou skutečností. Po sexuálních službách je v Čínské lidové republice poptávka podobná jako v kterékoliv jiné zemi a kde je poptávka, je zákonitě i nabídka. Není tedy výjimkou, pokud je prostituce maskována za vývěsními tabulemi masážních salonů, klubů nebo karaoke barů.

Podobně jako v jiných zemích rozlišujeme v Číně zejména tři základní skupiny osob poskytujících sexuální služby, přičemž každá z těchto skupin se do oblasti poskytování sexuálních služeb dostala z jiného důvodu. *“Jednu skupinu do této profese žene chudoba, kvůli které lidé migrují do měst za lepšími vyhlídkami. Skutečnost ale často nenaplňuje jejich očekávání. Což je též způsobeno nízkou úrovní vzdělanosti v čínském vnitrozemí, na venkově a nedostatečnou informovaností nebo zkreslenými informacemi od těch, kteří ve městech pobývají, ale po návratu domů nechtějí přiznat, že se jim nevede tak dobře, jak si původně představovali. Nízká vzdělanost je i v oblasti sexuální výchovy, na kterou se v Číně neklade velký důraz, což způsobuje v tom nejhorším důsledku šíření pohlavních chorob. Poněkud bizarní je, že vláda začala podporovat a šířit osvětu v používání prezervativů, ale zároveň státní policie v případě nalezení prezervativů u občanů ihned pojímá podezření a považuje tyto občany za sexuální pracovníky. To vede prostitutky k tomu, že raději nedisponují prezervativy nebo dokonce raději spolknou již použitý prezervativ před příchodem policie, a tak se vystavují dalším zdravotním rizikům. Jiná skupina žen se uchyluje k této profesi na základě srovnání s prací v továrnách, kde musí pracovat dlouhé směny za nižší výdělek. Raději se oprostí od morálních zásad a oddají se těmto někdy méně náročným službám i přesto, že zde hrozí nejen nákaza pohlavními nemocemi, ale i*

⁷³Současná situace prostituce v Číně | Seminář čínských studií. Seminář čínských studií [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://cinskastudia.phil.muni.cz/studentske-projekty/cinska-spolecnost/soucasna-situace-prostitute-v-cine>

*násilí. Poslední dobou ale počet sexuálních pracovníků narůstá a k tomu úměrně klesají výdělky. Další skupinu sexuálních pracovníků tvoří v posledních letech i studentky, které si chtějí přivydělat jen po dobu studia a často jsou vydržovány bohatšími zákazníky, se kterými dokonce chodí veřejně do restaurací, barů a chovají se jako pár. Mezi novými způsoby navázání kontaktu se studentkami nabízejících jednorázovou společnost je ten, při kterém zákazníci zastaví se svými luxusnějšími auty za hranicemi kampusu vysoké školy. Na střechu auta položí láhev s nápojem, která značí cenu, kterou jsou ochotni za tuto službu zaplatit. Např. láhev zeleného čaje symbolizuje cenu 300 yuanů (cca 983 Kč) a naopak cenu 600 yuanů udává láhev Red Bullu.*⁷⁴

⁷⁴Současná situace prostituce v Číně | Seminář čínských studií. Seminář čínských studií [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://cinskastudia.phil.muni.cz/studentske-projekty/cinska-spolecnost/soucasna-situace-prostituce-v-cine>

10 Prostituce a mezinárodně právní úprava

Prostituce se odjakživa vyskytovala, podobně jako na území České republiky, ve všech zemích. Jak vyplývá z předchozí kapitoly, přístupy k tomuto jevu jsou značně odlišné. Mezinárodní úmluvy a dokumenty jsou zaměřeny na trestné činy, které s prostitucí souvisí a doprovázejí ji. Jedná se zejména o oblast obchodování s lidmi a problematiku dětské prostituce a pornografie.

Samotné poskytování sexuálních služeb na mezinárodní úrovni upraveno není a je ponecháno na uvážení jednotlivých států, jaký postoj k této problematice zaujmou. Zvláštní postavení má úmluva, ke které Československá republika přistoupila v roce 1958, a to Úmluva o potlačení a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.

V následujících řádcích se budu věnovat jednotlivým pramenům mezinárodní právní úpravy, které s prostitucí bezprostředně souvisí.

10.1 Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, která je nejdůležitější lidskoprávní úmluvou sjednanou v rámci Rady Evropy, byla Radou Evropy přijata 4. listopadu 1950 v Římě. V roce 1992 k této úmluvě přistoupilo Československo, které tak učinilo jako první stát z oblasti střední a východní Evropy. Nedílnou součástí této úmluvy je 14 dodatkových protokolů, kterými byla v průběhu své existence rozšířena. Dodatkové protokoly mají charakter samostatných mezinárodních smluv, které je potřeba v jednotlivých státech samostatně ratifikovat.

Samostatná výše uvedená úmluva se ve svých 59 člancích zaměřuje zejména na občanská a politická práva. V těchto člancích je upravena celá řada občanských a politických práv, která s prostitucí úzce souvisí. Příkladem mohou uvést právo na život, zákaz otroctví a nucených prací, právo na svobodu a osobní bezpečnost nebo právo na respektování soukromého a rodinného života.

10.2 Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen

O prostituci nalezneme zmínku i v dalším podstatném dokumentu upravujícím lidská práva, a to v Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen. Tento dokument byl přijal Valným shromážděním Organizace spojených národů v roce 1979, skládá se z preambule a 30ti článků, které mají za cíl popsat, co vše představuje diskriminaci žen. Státy, které se rozhodly k této úmluvě přistoupit se zavazují, že uskuteční všechna možná opatření, která povedou k odstranění diskriminace žen.

S oblastí prostituce je nejvíce spjat článek čl. 6, který smluvním státům stanoví povinnost potlačovat obchod se ženami a vykořisťování prostituce žen.⁷⁵

10.3 Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob

Třetí úmluvou, na kterou se v této práci zaměřím je Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob, byla přijata v New Yorku v roce 1950 a je zaměřena na zákaz nucení žen a dětí k prostituci. Československá republika k této úmluvě přistoupila v roce 1958, přičemž Česká republika je jejím účastnickým státem až do dnešní doby.

Úmluvě o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob jsem se již věnoval v jedné z předcházejících kapitol, která byla zaměřena na návrhy zákonů, které měly za cíl v určité formě prostituci legalizovat. Právě kvůli úmyslu regulovat prostituci byla v oné kapitole tato úmluva zmíněna. V čl. 6 se totiž uvádí, že se vylučuje možnost přijetí zákona, který by evidoval osoby provozující prostituci, požadoval nebo umožňoval jejich registraci nebo například stanovoval povinnost speciálních průkazů. Jelikož návrhy zákonů o regulaci prostituce obsahovaly ustanovení o registraci osob provozujících prostituci a stanovovaly povinnost speciálních průkazů, musela by být pro přijetí zákona o regulaci prostituce tato výše uvedená úmluva vypovězena.

⁷⁵Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen. [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-o-odstraneni-vsech-forem-diskriminace-zen.pdf>

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

V opačném případě by Česká republika porušila závazky plynoucí z mezinárodního práva.

U této úmluvy bych rád poznamenal, že je dle mého názoru pro úpravu současné situace, která panuje kolem poskytování sexuálních služeb právně zastaralá a nevyhovující. Jak bylo uvedeno v předchozích kapitolách v dnešním světě jsou stále častěji slyšet názory, že by se mělo jít spíše cestou reglementačního přístupu, a nikoliv přístupu represivního.

10.4 Úmluva o právech dítěte

Úmluva o právech dítěte byla přijata Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 20. listopadu 1989 a zaobírá se zejména stanovením občanských, politických, ale i jiných práv dětí. Nejvíce spjat s problematikou prostituce je čl. 34, který v této úmluvě nalezneme v následujícím znění: *“Státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, se zavazují chránit dítě před všemi formami sexuálního vykořisťování a sexuálního zneužívání. K zabezpečení tohoto závazku státy zejména přijímají nezbytná vnitrostátní, dvoustranná a mnohostranná mezinárodní opatření k zabránění:*

- a) svádění nebo donucování dětí k jakékoli nezákonné sexuální činnosti;*
- b) využívání dětí k prostituci nebo k jiným nezákonným sexuálním praktikám za účelem finančního obohacování;*
- c) využívání dětí v pornografii a při výrobě pornografických materiálů za účelem finančního obohacování.”*⁷⁶

V roce 2013 byl dále Českou republikou ratifikován Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o prodeji dětí, dětské prostituci a dětské pornografii upravující mezinárodní standardy směřující k potlačování a trestání činů spojených se sexuálním zneužíváním dětí a s dětskou pornografií a prostitucí. Zde bych rád poznamenal, že přijetí tohoto opčního protokolu je dle mého názoru vhodné, jelikož dětská prostituce by v žádném případě neměla být legalizována a ani jiným způsobem tolerována.

⁷⁶ Úvodní stránka | Vláda ČR [online]. Copyright © [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/pro-prava-ditete/Preklady-dokumentu-OSN.pdf>

11 Prevence

Pojem prevence (lat. *praeventio*) vychází z latiny a širším slova smyslu bývá definován jako všechna jednání a opatření úředních orgánů, která mají za cíl předejít trestným činům nebo nebezpečným událostem.⁷⁷

Preventivnímu působení na podmínky vzniku jednotlivých jevů se věnuje i Chmelík ve své publikaci, a to následovně: *“Preventivní působení na podmínky vzniku jednotlivých jevů je v praxi realizováno jako působení na jednotlivé jevy samostatně, např. prevence kriminality, týrání dětí, prostituce, šikánování, jako by tyto jevy existovaly izolovaně. Ve skutečnosti však jednotlivé negativní jevy spolu často souvisejí – alkohol, drogy, kriminalita, prostituce, pohlavní zneužívání apod. Prevence v tomto pojetí by tedy měla působit tak, aby je omezila na nejmenší možnou míru, zmírnila jejich negativní dopad na společnost, když už je nedokáže úplně odstranit. Preventivní působení by mělo být systematické, zaměřené na ovlivňování podmínek vzniku těchto jevů komplexně.”*⁷⁸

Prevenici obecně členíme na různé oblasti, a to primární, sekundární a terciární prevenci.

11.1 Primární prevence

Primární prevence je v zásadě předcházení vzniku komplikací, následků a jiných sociálně patologických jevů v souvislosti s prostitucí u osob, u kterých se rizikové chování doposud neprojevovalo. Klíčovou roli v případě primární prevence zastává legislativa, školská zařízení a v neposlední řadě i veřejné sdělovací prostředky. Pro co nejvyšší účinnost je důležité sledovat sociální prostředí široké veřejnosti, jejich postoje, hodnoty a způsob vytváření mezilidských vztahů, a to již od útlého věku.⁷⁹

⁷⁷ Ottův slovník naučný. Illustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Dvacátý díl-Q: v. Fotoreprint pův. vyd. Praha: Ladislav Horáček-Argo, 2000. ISBN 80-7185-057-8. s. 395

⁷⁸ CHMELÍK, Jan. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787396. s. 34

⁷⁹ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních[online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/socialni-programy/metodicke-doporuceni-k-primarni-prevenci-rizikoveho-chovani>

11.2 Sekundární prevence

Obsahem sekundární prevence je činnost, která má za cíl předcházet rozvoji a přetrvání rizikového chování a v případě prostituce hraje velmi výraznou roli. Je totiž zaměřena na vyhledávání rizikových jedinců i skupin, u kterých je větší potenciál vzniku prostituce.⁸⁰

11.3 Terciální prevence

Terciální prevence spočívá v poskytování odborné pomoci psychologů, lékařů, policistů a jiných osob. Pokud mluvíme o terciální prevenci v souvislosti s prostitucí, je zaměřena na eliminaci recidivy nebo resocializaci prostituujících osob, které mají za cíl oblast sexbyznysu opustit. V praxi se jedná například o poradny, krizové linky, léčebná zařízení nebo i občanská a charitativní sdružení.⁸¹

11.4 Působnost v oblasti prevence

Na území České republiky je prevence kriminality organizována na třech stupních. Prvním stupněm je meziresortní úroveň, která spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k obecné kriminalitě a koordinaci jednotlivých preventivních činností. Ve druhém stupni (resortní úroveň) prevence kriminality vychází z věcné působnosti ministerstev, která vedle jiných činností i ovlivňují tvorbu příslušné legislativy. Poslední, třetí stupeň, do kterého jsou zapojeny orgány veřejné správy či nevládní organizace, je zaměřen na optimální rozložení působnosti v oblasti sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci. Programy prevence kriminality na místní úrovni jsou z hlediska účinnosti nejefektivnější. Jsou založeny na součinnosti orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací, přičemž záběr programů je podmíněn místní situací, potřebami a schopnostmi lidí a finančními prostředky.⁸²

⁸⁰Co je prevence [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/co-je-prevence>

⁸¹Co je prevence [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/co-je-prevence>

⁸²Prevence kriminality [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/web-onas-prevence-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

V oblasti prostituce vykonávají prevenci zejména Ministerstvo vnitra, Policie ČR a nevládní a charitativní organizace, přičemž mezi nejznámější patří Rozkoš bez rizika, La Strada nebo organizace Šance.⁸³

11.4.1. Ministerstvo vnitra a policie ČR

Prevence prostituce se v působnosti těchto institucí nachází proto, že dle samotného ministerstva vnitra je prostituční scéna jednou z oblastí, která je spojena s mnoha doprovodnými jevy. Těmito doprovodnými jevy rozumíme zejména závažnou trestnou činnost (drogová kriminalita, obchodování s lidmi, komerční sexuální zneužívání dětí), ale i zdravotní rizika, která se v souvislosti s touto problematikou vyskytují.⁸⁴

Ve zveřejněné strategii prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 je uvedeno, že “Česká republika má již v současné době stabilní rozvinutý systém prevence kriminality, který plně odpovídá doporučením mezinárodních orgánů zabývajících se prevencí kriminality. Na systému se podílí řada partnerů ze státní správy, krajské i obecní samosprávy, neziskových organizací ad. Prevence kriminality je plánována ve zpravidla 4–5letých cyklech prostřednictvím vládou schvalované Strategie prevence kriminality. Globální cíl pak v tomto ohledu deklaruje závazek, že Česká republika bude i v následujícím období tento systém udržovat a posilovat, k zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku bude podporovat preventivní přístupy, a to vše v souladu s principy moderního demokratického státu. Rozvinutý systém a plánování prevence kriminality mimo dalších faktorů přispívají k tomu, že Česká republika je zemí, ve které dlouhodobě klesá kriminalita a ve které se daří aktivně reagovat na nově vznikající trendy a řešit je v jejich relativních počátcích.”⁸⁵

⁸³VYKOPALOVÁ, Hana. Sociálně patologické jevy v současné společnosti. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0337-4. s. 33-34

⁸⁴ Ministerstvo vnitra. Prostituční scéna [online]. [cit. 2020-12-10] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutni-scena.aspx>

⁸⁵ Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz>

11.4.2. Rozkoš bez rizika

Rozkoš bez rizika byla založena v roce 1992 a jedná se o nestátní neziskovou organizaci. Služby této organizace jsou zaměřeny na zlepšování postavení sexuálních pracovníků či pracovníků, předcházení rizikům spojených s prací v oblasti prostituce a snižování jejich četnosti a jsou poskytovány ve dvanácti krajích České republiky. Výše uvedené služby jsou poskytovány zejména sexuálním pracovníkům či pracovníkům, osobám, které vstup do oblasti prostituce zvažují a osobám, které v ní v minulosti působily.⁸⁶

Organizace si klade za cíl zejména zmenšit rizika postihující nejen ohrožené skupiny lidí, kteří poskytují placené sexuální služby, ale i jiné osoby účinkující na prostituční scéně. Dále se jedná o namotivování klientů a klientek k vytvoření limitů a hranic při práci v oblasti prostituce, prosazení práva osob poskytujících sexuální služby, podporu respektu k osobám provozujícím prostituci nebo co největší možné omezení stigmatizace, která je s touto oblastí spojena.⁸⁷

Ke správnému pochopení toho, čím se organizace Rozkoš bez rizika v praxi zabývá, nám nejlépe napomůže poslední uveřejněná výroční zpráva za rok 2019. Dle této výroční zprávy se organizace Rozkoš bez rizika dělí na čtyři divize, přičemž se jedná o divizi zdravotních služeb, která se zaměřuje na poskytování zdravotních služeb jejím klientům, a divizi sociálních služeb, jejímž úkolem je poskytovat sociální služby formou terénních programů nebo odborného sociálního poradenství. Dále se jedná o divizi ekonomickou, která má za cíl zajistit finanční prostředky, a divizi office, jež se zabývá organizační a technickou podporou celé organizace.⁸⁸

Že je tato instituce dobře organizovaná a fungující, nám dokazuje např. v již zmíněné výroční zprávě uveřejněná část textu, který se týká aktivit v sociálních službách. *“Během roku 2019 využilo našich služeb 2384 osob pracujících v sexbyznysu, z toho 897 jich bylo nových. Průměrný věk klientek je 35,7 roku.*

⁸⁶Rozkoš bez rizika [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z:<https://rozkosbezrizika.cz/kdo-jsme/>

⁸⁷Rozkoš bez rizika [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z:<https://rozkosbezrizika.cz/kdo-jsme/>

⁸⁸ R-R Výroční zpráva za rok 2019 [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://rozkosbezrizika.cz/file/vyrocní-zprava-cinnosti-za-rok-2019/> s. 5-9

*Celkem jsme poskytli 4 765 služeb. Službou rozumíme jedno setkání s klientkou, v rámci něhož může být poskytnuto více typů poradenství.*⁸⁹

11.4.3. Ostatní organizace

Další nevládní neziskovou organizací, která se věnuje problematice související s prostitucí je La Strada Česká republika, která je součástí mezinárodních organizací La Strada International nebo Platform for international cooperation on undocumented migrants. Tato organizace se do jisté míry liší od Rozkoše bez rizika, jelikož jejím cílem je přispívat k odstranění obchodování s lidmi nebo vykořisťování a jedná se o jedinou specializovanou organizaci, která se zaměřuje výhradně na tyto oblasti.⁹⁰

Třetí organizací, které se v této práci budu věnovat, je Projekt Šance. Jedná se o preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež a oběti obchodování s lidmi. Tento projekt pomáhá již přes 20 let a na svých webových stránkách uvádí následující: “Pro klienty se často stáváme rodinou, což znamená, že jako správná rodina umíme odpustit neúspěch a dáváme opakovanou příležitost, aby prokázali, že jsou schopni postavit se na vlastní nohy, žít nezávisle, vytvořit si svou vlastní rodinu. Není to práce na dny ani na týdny nebo měsíce. Je to práce na roky, během kterých s klienty zdoláváme doslova milimetrové posuny a snažíme se jim vysvětlit, co dělají špatně a co musí udělat pro svoji záchranu, aby jednou neskončili mezi těmi, kterým už pomoci nelze. Jmenujeme se Projekt Šance a pomáháme nejchudším z nejchudších – českým „dětem ulice“.”⁹¹

⁸⁹ R-R Výroční zpráva za rok 2019 [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://rozkosbezrizika.cz/file/vyrocní-zpráva-cinnosti-za-rok-2019/> s. 19

⁹⁰Strada [online]. [cit. 02.03.2021] Dostupné z: <https://www.strada.cz/cz/o-nas>
<https://www.strada.cz/cz/o-nas>

⁹¹Kdo jsme | Projekt šance. Pomáháme DĚTEM ULICE postavit se na vlastní nohy. | Projekt šance [online]. Copyright © 2016 Projekt Šance [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://web.projektsance.cz/kdo-jsme/>

12 Závěr

Definovaným cílem diplomové práce s názvem Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva bylo charakterizovat prostituci, pornografii a jednotlivé přístupy k těmto institutům a nabídnout čtenáři odpověď na otázku, zda by měla být prostituce ignorována, zakázána anebo naopak legalizována a určitým způsobem regulována. Tohoto cíle bylo dosaženo pomocí hloubkové analýzy, kdy byla diplomová práce podle jednotlivých oblastí rozdělena do několika kapitol.

Celá práce se skládá z jedenácti kapitol, kdy v každé z nich je obsaženo několik podkapitol. První kapitola definuje mravnostní kriminalitu a pro tuto diplomovou práci klíčové pojmy – prostituci a pornografii.

Druhá, třetí a čtvrtá kapitola se věnuje historickému vývoji prostituce a formám, kterými může být prostituce a pornografie uskutečňována.

Pátá část této práce je pro porozumění dalším kapitolám zásadní, popisuje totiž jednotlivé formy, které mohou být vůči prostituci a pornografii uplatňovány.

V další rozsáhlé kapitole jsou nastíněny jednotlivé trestné činy, které s problematikou prostituce a pornografie souvisí a jsou vyzdvížena jejich určitá specifika.

Sedmá, osmá a devátá a desátá kapitola patří mezi kapitoly, které se nejvíce dotýkají jádra této diplomové práce. Je v nich popsána situace panující kolem prostituce na území České republiky a navrženo, jakým způsobem lze přispět k vyřešení této problematiky. Jejich řádky jsou dále zaměřeny na právní úpravu ve vybraných zemích a mezinárodněprávní úpravu prostituce.

Poslední kapitola je věnována prevenci v oblasti prostituce a pornografie. Jsou v ní popsány různé fáze prevence a nastíněna působnost jednotlivých orgánů působících v této oblasti.

Problematika prostituce a pornografie je komplikovaná tím, že se jedná o zcela specifickou oblast a doposud nebyla nalezena všeobecná shoda, jakým způsobem by se měla společnost s touto problematikou vypořádat. Státy se k této

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

oblasti staví různými způsoby a k dnešnímu dni nelze absolutně říci, který přístup je ten správný. Pokud se zaměříme na území České republiky, byli jsme svědky již několika snah o vytvoření právní úpravy, která by měla za cíl prostituci legalizovat a určitým způsobem regulovat. Tento přístup sdílím i já, jelikož si myslím, že prostituci nelze jednoduše zakázat a není ani vhodné ji neregulovat a nechat ji “žít vlastním životem v šedé zóně ekonomiky”.

Jsem srozuměn s tím, že případným přijetím zákona o regulaci prostituce bychom ihned nevyřešili všechny problémy s prostitucí spojené. Jednalo by se ovšem o první krok potvrzující jistý vývoj společnosti, který by umožnil vykonávat jistý dohled a čerpat prostředky do státního rozpočtu z prostituční scény.

13 Cizojazyčné resumé

Defined goal of the diploma thesis with the name of the prostitution and pornography from the criminal law point of view, was to characterize the prostitution, pornography and the individual approaches to these institutions and to suggest the answer for the question if the prostitution should be ignored, forbidden or legalized and somehow regulated. This goal was accomplished with the help of the deep analysis where the diploma thesis was divided according to the individual areas to the several chapters.

The whole work comprises eleven chapters and each of them is divided into the several subchapters. First chapter defines the vice criminality and for this diploma work key concepts - prostitution and pornography.

The second, third and fourth chapter is dedicated to the historical development of the prostitution and to the ways of the prostitution and pornography achievements.

The fifth part of the work is very significant for the better understanding of the following chapters, it describes the individual forms which can be applied towards the prostitution and pornography.

In the following extensive chapter are pictured the individual criminal acts which are associated with the issue of the prostitution and pornography and there are also emphasized their certain specifications.

The seventh, eighth, eleventh and tenth chapter belong to the changes which touches the core of this diploma work the most. There is described the situation considering the prostitution in Czech Republic and it is suggested the way how to contribute to the resolution of this problem. Consequently, there is focused on the legislation in the chosen countries and international legislation of the prostitution.

The last chapter is dedicated to the prevention in the prostitution and pornography. There are described the different phases of the prevention and

outlined the scope or effectiveness of the individual organs which militate in this area.

The issue of the prostitution and pornography is complicated due to the fact that it is the completely specific area and it has not been found a uniform compliance about which way the society should choose in connection with this problem. The states approach this area with a different ways and until today it has not been absolutely possible to say which of the way is the correct one. If we focused on the territory of the Czech Republic we have been the witnesses of the several aspirations concerning the creation of the legitimate arrangement which would legalize and regulate the prostitution. I share this attention as well because I think that the prostitution is not possible simply ban and it is not also appropriate not to regulate it and let it “live its own life in the grey zone of the economy”.

I understand that the possible implementation of the law considering regulation of the prostitution would not mean the immediate resolution of the all problems that relates prostitution. Anyway, it would mean a first step that confirmed the society development which would allow to administrate a certain control and even brought the finance to the national budget.

14 Citovaná literatura

14.1 Literatura

- Fact Sheet: Prostitution and trafficking in human beings. (21. 02 2021). Načteno z *Ministerstvo průmyslu, zaměstnanosti a komunikací Švédského království, duben 2005, s. 1 - 2.*
- Gřivna, T., & Novotný, O. (2007). Trestné činy hrubě narušují občanské soužití et al. Trestní právo hmotné II. Zvláštní část 5. *Praha.*
- Hendrych, D. (2009). Právní slovník 3. podstatně rozš. vyd. *Praha: C.H. Beck.*
- Holub, J., & Lyer, S. (1982). Stručný etymologický slovník jazyka českého se zvláštním zřetelem k slovům kulturním a cizím. *Praha: Státní pedagogické nakladatelství.*
- Charvátová, L. (2005). Prostituce a správně právní aspekty, Diplomová práce Pfr MU Brno. *Brno.*
- Chmelík, J. (2003). Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. *Praha: Portál.*
- Jelínek, J. (2009). Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou . *Praha: Leges.*
- Jelínek, J. (2019). Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část 7. aktualizované a doplněné vydání. *Praha: Leges.*
- Kalvodová, V., & Kuchta, J. (2009). Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti et al. Kurs trestního práva: Trestní právo hmotné - zvláštní část 1. vyd. *Praha: C. H. Beck.*
- KOUDELKA, Z. (2019). Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář ISBN 978-80-7502-335-3. *Praha: Leges.*
- Kuchta, J. (2009). Kurs trestního práva: Trestní právo hmotné: zvláštní část . *Praha: C. H. Beck.*
- Ottův slovník naučný: Illustrovaná encyklopedie obecných vědomostí: Dvacátý díl-Q. (2000). *Praha: Ladislav Horáček-Argo.*
- Novotný, F. (2017). Trestní právo hmotné 4. aktualizované a doplněné vydání. *Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk .*
- Novotný, F. (2017). Trestní právo hmotné 4. aktualizované a doplněné vydání . *Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk*
- Legislation on the purchase of sexual services. (05. 12 2016). Načteno z *Government.se.*
- Malinová, H. (1982). Sociální patologie. *Praha: SPN.*
- Milfait, R. (2008). Komerční sexualizované násilí na dětech . *Praha: Portál.*
- Teryngel, J. (1991). Podnikání, právo, sex a erotika. *Říčany u Prahy: Nuga.*
- Trávníčková, I. (1995). Prostituce jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. *Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci .*
- Uzel, R. (2004). Pornografie aneb Provokující nahota. *Praha: Ikar.*
- Vykopalová, H. (2001). Sociálně patologické jevy v současné společnosti . *Olomouc: Univerzita Palackého.*

14.2 Internetové zdroje

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. (02. 03 2021). Načteno z *msmt.cz*: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-doporuceni-k-primarni-prevenci-rizikoveho-chovani>
- Ministerstvo vnitra. Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí. (10. 12 2020). Načteno z *mvcr.cz*: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>
- Ministerstvo vnitra. Prostituční scéna. (10. 12 2020). Načteno z *mvcr.cz*: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutcni-scena.aspx>
- Návrh Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů. (02. 03 2021). Načteno z *Sněmovní tisk* : <https://psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=1108&CT1=0>
- Německý kardinál: Církev ničila záznamy o sexuálním zneužívání nebo je vůbec nezakládala | *iROZHLAS* - spolehlivé zprávy. (02. 03 2021). Načteno z *iROZHLAS*: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/zneuzivani-deti-cirkev-zaznamy_1902231248_pj
- Odborníci diskutovali o legalizaci prostituce. (02. 03 2021). Načteno z *munimedia.cz*: <http://www.munimedia.cz/prispevek/odbornici-diskutovali-o-legalizaci-prostituce-shodu-nenasli-15196/>
- Papež František: Církev musí chránit děti a vymýt zneužívání - Církev.cz. (02. 03 2021). Načteno z *Církev.cz* : <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/190224papez-frantisek-chranit-deti-vymytit-zneuzivani>
- Praha připravila návrh zákona o regulaci prostituce. (02. 03 2020). Načteno z *Portál hlavního města Prahy*: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/praha_pripavila_navrh_zakona_o_regulaci_1.html
- Prevence kriminality. (02. 03 2021). Načteno z *mvcr.cz*: <https://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%2525253d%2525253d>
- Prostituční scéna. (02. 03 2021). Načteno z *mvcr.cz*: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutcni-scena.aspx>
- Prostitution in China. (21. 11 2018). Načteno z *followcn.com*: <http://www.followcn.com/women/2018/06/18/prostitution-in-china/>
- Přehledně: Jak evropské státy přistupují k prostitutce. (02. 03 2021). Načteno z *novinky.cz*: <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/prehledne-jak-evropske-staty-pristupuji-k-prostitutci-40328284>
- Radní odsouhlasili návrh zákona o regulaci prostituce. (02. 03 2021). Načteno z *Portál hlavního města Prahy*: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/radni_odsouhlasili_navrh_zakona_o.html
- Registr prostitutek v návrhu zákona o regulaci prostituce je jak nepovedený vtíp. (02. 03 2021). Načteno z *ekolist.cz*: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/registr-prostitutek-v-navrhu-zakona-o-regulaci-prostituce-je-jak-nepovedeny-vtip>
- Rozkoš bez rizika. (02. 03 2021). Načteno z *rozkosbezrizika.cz*: <https://rozkosbezrizika.cz/kdo-jsme/>

- R-R Výroční zpráva za rok 2019. (02. 03 2021). Načteno z rozkosbezrizik: <https://rozkosbezrizika.cz/file/vyrocní-zpráva-cinnosti-za-rok-2019/> Co je prevence. (02. 03 2021). Načteno z adiktologie.cz: <https://www.adiktologie.cz/co-je-prevence>
- Česko na cestě k legální prostituci: regulace je nejbliž od roku 1989. (02. 03 2021). Načteno z Euro.cz: <https://www.euro.cz/byznys/na-uniku-z-sede-zony-regulace-prostituce-je-nejbliž-od-revoluce-1452073>
- Dějiny prostituce II. - SEXUS.cz. (02. 03 2021). Načteno z SEXUS.cz: <http://www.sexus.cz/dejiny-prostituce-ii>
- GOLDBERG, M. (21. 02 2021). Swedish prostitution law is spreading worldwide – here’s how to improve it. Načteno z *Theguardian.com*.
- Kdo jsme | Projekt šance: Pomáháme DĚTEM ULICE postavit se na vlastní nohy. | Projekt šance. (02. 03 2021). Načteno z *projektsance.cz*: <https://web.projektsance.cz/kdo-jsme/>
- Sexuální a mravnostní trestné činy - Policie České republiky. (02. 03 2021). Načteno z *Policie České republiky*: <https://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>
- Sexuální násilí na dětech se nevyhýbá ani českým církvím | Plus. Český rozhlas Plus. (02. 03 2021). Načteno z *Český rozhlas Plus*: <https://plus.rozhlas.cz/sexualni-nasili-na-detech-se-nevyhyba-ani-ceskym-cirkvim-7769250>
- SCHULZE, E. (21. 02 2021). Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality. Načteno z *Evropský parlament: Generální ředitelství po vnitřní politiky, Ředitelství pro občanská práva a ústavní stížnosti, 2014, s. 51.*
- Současná situace prostituce v Číně | Seminář čínských studií. (02. 03 2021). Načteno z *cinskastudia.phil.muni.cz*: <https://cinskastudia.phil.muni.cz/studentske-projekty/cinska-spolecnost/soucasna-situace-prostituce-v-cine>
- SPOLEK PRO OCHRANU ŽEN. Prostituce v Praze znovu roste. Z ulic se přesunula do bytů a klubů. Deník.cz . (10. 12 2020). Načteno z *Deník.cz*: https://www.denik.cz/z_domova/prostituce-v-praze-znovu-roste-z-ulic-se-presunula-do-bytu-a-klubu-20180905.htm
- Strada. (02. 03 2021). Načteno z *strada.cz*: <https://www.strada.cz/cz/o-nas>
- Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020. (02. 03 2021). Načteno z *mvcz.cz*: <https://www.mvcz.cz>
- Šídová, L., Poláková, J., & Malinová, H. (2013). Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. Brno: Rozkoš bez rizika .
- ŠTĚPÁNKOVÁ, B. (2003). ed. Plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen II. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ISBN 80-86552-74-8.
- Umění a porno || A2 – neklid na kulturní frontě. A2 – neklid na kulturní frontě. (16. 03 2021). Načteno z *advojka.cz*: <https://www.advojka.cz/archiv/2015/21/umeni-a-porno>
- Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen. (02. 03 2021). Načteno z *osn.cz*: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-o-odstraneni-vsech-forem-diskriminace-zen.pdf>
- Úmluva o právech dítěte a související dokumenty. ISBN 978-80-7421-120-1. (2006). Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

Prostituce a pornografie z pohledu trestního práva

Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: desátá Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-64-9. (2019). Praha: Armex Publishing .

(nedatováno). Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, č.j. 4 To 518/1994.

(nedatováno). Usnesení nejvyššího soudu ČR ze dne 28. března 2012, 5 Tdo 160/2012 náleží ÚS č. 567/2004 Sb.

(nedatováno). Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 8 Tdo 1002/2012.

Úvodní stránka | Vláda ČR. (02. 03 2021). Načteno z vlada.cz: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/pro-prava-ditete/Preklady-dokumentu-OSN.pdf>

14.3 Legislativní zdroje

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR . [Online] [Citace: 02. 03 2021.]
<https://www.beckonline.cz>.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. [Online] [Citace: 02. 03 2021.]
<https://www.beckonline.cz>.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník . [Online] [Citace: 02. 03 2021.]
<https://www.beckonline.cz>.